

VOL. VIII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pėtnyčia, Gruodžio-December 2 d., 1921

No. 281

Siuvejų streikas Chicagoje

Airijai gresia karas

Francija paskelbtų bankrutu

Chicago moterų rubų siuvėjai sustreikavo

6,000 siuvėjų streikuoja iš prie-
žasties įvedimo darbo nuo
štukių.

CHICAGO. — Vakar ryte
tarp 5,000 iki 6,000 moterų ru-
bų siuvėjų metė darbą ir sus-
treikavo protestui prieš paigū-
nimą darbo nuo štukių. Strei-
kas apima 65 moterų rubų siu-
vėjų. Sakoma, kad dar joks
streikas nebuvo pradėtas tokia
didele vienybe ir pakiliu upu.

Fabrikantų asociacija sako,
kad nebus dedama pastangų
atidaryti dirbtuves. Sprendžia-
ma, kad fabrikantai laukia at-
vykstant centralinio moterų
rubų siuvėjų unijos prezidento
Joseph Schlessinger, kuris da-
bar veda derybas su fabrikantais
apie sutikimą 50,000 mo-
terų rubų siuvėjų streiką New-
Yorke.

Streikieriai atakė savo susi-
rinkimus ir prisirengė prie
pikietavimo dirbtuvių. Vietos un-
ijos prezidentas Schoolman sa-
ko, kad vietos unija turi užteki-
tinai pinigų, kad finansavus
streiką per pusę metų. Jis taip-
jau paskelbė, kad viena iš did-
žiausių moterų rubų kompani-
jų Chicagoje, Percival B. Pal-
mer and Co., sutiko laikytis se-
nosios sutarties su unija ir to-
del jos darbininkai nestreikuo-
ja.

Centralinis unijos vice pre-
zidentas Morris Sigman atvyko
iš New Yorko, kad pagelbėtų
vietos siuvėjams vesti streiką.

Fabrikantai netik sugrąžino
darbą nuo štukių, kad paskui
įvedus nepakenčiamas darbo
sąlygas, bet ir prailgino darbo
valandas. Siuvėjai iki šiol
dirbo 44 val. į savaitę, o dabar
fabrikantai panorėjo įvesti 49
valandas.

Kaip tik tapo paskelbtas
streikas, kompanijos tuojau
atsigabeno privatinius muše-
ikas ir pasistatė juos prie visų
savo dirbtuvių. Buvo pašaukta
ir policija, bet neturėjo ko vei-
kti, nes mažiausio sumišimo ne-
buvo: darbininkai ramiai ap-
leido dirbtuves ir nuėjo į jau
spėtas tuo laiku pasamdyti sa-
les, laikyti savo susirinkimus.

Airijai gresia karas

Derybos nebegali tęstis ir ve-
liausiai atsinaujins kariavimas.

LONDONAS, gruodžio 1. —
Airijai vėl gresia atsinaujini-
mas karo. Dar tik kelios die-
nos atgal buvo didelės vilties,
kad nors derybos ir bus per-
trauktos, visgi bus išvengta ka-
riavimo. Dabar ta viltis baigia
nykti. Tarybos eina prie galu-
tinio pajrimo. Ulsteriečiai atsi-

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis
iš Kauno. Skaitytis visai.
Gaunamas Naujienos
Kaina 5c

Gal prašys paskolos

Rusija prašysianti Amerikos
paskolinti \$50,000,000 maistui.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Dec. 2, 1921
as required by the act of Oct. 6, 1917

RYGA, lapkr. 30. — Jungti-
nių Valstijų valdžia galbut bus
nežilgo paprašyta duoti pi-
nigų, galbut kaip valdžios pa-
skolą, kurią kontroliuotų Ame-
rikos šelpimo administracija.
Tie pinigai būtų supirkimui ga-
nėtinai maisto ir grūdų, kad
išgelbėtų 15,000,000 badaujan-
čių Rusijoje žmonių.

Suma paskolos siektų apie
\$70,000,000 kurią šelpimo ad-
ministracijos tyrinėtojai skaito
gautina, kad išgelbėtų nuo
būtinai mirties veik visus badau-
jančius. Šita planą atsiėmė iš
Mickovs ir Ryga Amerikos šelpi-
mo administracijos direkto-
rius Europoje, Walter L.
Brown.

Bijosi prarasti sostą

Sultonui nepatinka nacionalis-
tų judėjimas, kuris gresia jo
sostui.

KONSTANTINOPOLIS, gr.
1 dieną. — Varžytinės tarp su-
ltono ir Turkijos nacionalistų
vadovo Kemal Paša įeina į
paskutinį laipsnį. Mehmed VI
gerai numato, kad Angoros val-
džia dar nedrįsta jo nuverstį
delei sentimentu Anatolijos
valstiečių, bet jis taip jau su-
pranta, kad kada Kemal Paša
ganėtinai sustiprės, jis tikrai
nuvers jį nuo sosto. Angoros
valdžia kaltina jį, kad jis per-
daug rupinasi savais reikalais,
bet visi nepaiso visos šalies rei-
kalų.

Paskiausieji įvykiai dar la-
biau paaštrino padėtį. Ratifi-
kavus Francijos-Turkijos su-
tarti, Francija, kad išvengus
galimų nesupratimų, pareika-
lavo, kad ir Konstantinopolio
valdžia, kuri vis dar yra vienat-
inė taktininkų pripažinta Tur-
kijos valdžia, ratifikuotų tą
sutartį. Tuo tikslu atsiųsta iš
Angoros specialinį delegatą.

Dabar Amerikos kongresinis
komitetas tyrinėja Amerikos
karinę okupaciją, laike kurios,
kaip pasirodė, daug žmonių li-
ko sušaudyta be jokio teismo,
o kiti liko priversti eiti baud-
žiavą prie kelių kasyimo.

Nacionalistų delegatas išva-
žiavo į Angorą nešgavęs ratifi-
kacijos. Sulton kabinetas,
kuris mato savo bejėgumą
prieš Kemalį, dabar nežino ko
daryti.

Tuo pačiu laiku Anglai deda
pastangų sužinoti ar nacionalis-
tai sutinka taikintis ir atsižai-
dėti savo grumojančios pozici-
jos linkui Anglijos interesų cen-
tralinėje Azijoje. Nors oficia-
linių Anglijos delegatų Anato-
lijoje ir nėra, trys neoficiali-
niai atstovai jau tapo pasiūsti
pas nacionalistus.

Tikisi Japonijos nusileidimo.

WASHINGTON, gruodžio 1.
— Amerikos valdininkai sako,
nors delei Japonijos reikalavi-
mo leisti laikyti didesnį laivyną
padėtis nusiginklavimo konfe-
rencijoje pasidarė labai opi, te-
čiau jie mano, kad Japonija
galiausiai nusileis ir priims Hug-
hes patiekiamą projektą suma-
žinti laivyną.

Chinija reikalauja ponų pasitraukimo

Apie Santungo sugrąžinimą ne-
gali būti ir kalbos, sako
chiniečiai.

WASHINGTON, gruodžio 1.
— Šiandien prasidedančios tiesio-
ginės derybos su Japonija
apie Santungo pusiauslį, Chi-
nijos delegatai pareiškė,
kad yra tik du dalykai, kuriais
jie sutinka tartis. Butent apie
Japonijos reikalavimą, kad
Tsing-Tao būtų paskelbtas at-
viru portu ir antra, kad Japo-
nijos interesai būtų pagerbti.
Chinija negalinti tartis apie
kontrolę Tsing-Tao geležinke-
lio, kadangi ji dar nėra per-
mainiusi savo pozicijos, kurios
ji laikėsi Versailles tarybose,
kad Japonija be jokių sąlygų
turi sugrąžinti Chinijai Santun-
go pusiauslį.

Pasak chiniečių, kad šios de-
rybos pasisektų, reikia pir-
miausia, kad Japonija ištrauk-
tų iš Santungo visus savo kari-
vius, nes kitaip Chinija negali
praversti savo kontrolės tame
pusiausalyje.

Patįs chiniečiai pripažįsta,
kad šios derybos niko gera
jiems nežada.

Protestuoja prieš pavergimą

PORT AU PRINCE, Haiti,
gruodžio 1. — Šiandien čia bu-
vo didelė patriotinė demons-
tracija, kurioje tukstančiai žmo-
nių, nešdami vėliavas nuėjo
prie stovylos Dessalines, "Hai-
ti išliuosotojo". Demonstraci-
ją surengė Jaunosios Haiti
dr-ja ir ji buvo protestu prieš
Jungt. Valstijų karinę okupa-
ciją tos salos. Kalbėtojai rei-
kalavo tuojau panaikinti ka-
ro stovį ir sugrąžinti Haiti ab-
soliutę nepriklausomybę. Jie
sakė, kad Jungt. Valstijos prie-
varta priverstė Haiti pasirašyti
1915 m. sutartį ir kad todėl
sutartis yra nelegalinė. 1918
m. konstitucija taip jau buvo
pravestą Amerikos prievarta.

Dabar Amerikos kongresinis
komitetas tyrinėja Amerikos
karinę okupaciją, laike kurios,
kaip pasirodė, daug žmonių li-
ko sušaudyta be jokio teismo,
o kiti liko priversti eiti baud-
žiavą prie kelių kasyimo.

11 vaikų užmušta

RED BLUFF, Cal., lapkr. 30.
— 11 augštesnės mokyklos
mokinių liko užmušta šiandien
ant Proberta kryžkelio. Kada
Southern Pacifico traukinis už-
gavo omnibusą, kuriuo tie vai-
kai buvo gabenami iš mokyk-
los. Vėžėjas ir trys vaikai liko
sužeisti. Važiavo du omnibusai.
Pirmas pervažiavo lai-
mingai, bet antras delei miglos
neužmatė traukinio ir tapo su-
trintas sunkių jo ratų, o užmu-
štųjų lavonai liko išmėtyti per
kelis šimtus pėdų.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, gruod. 1 d., užsienio pi-
nigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip
už 25.000 dolerių, bankų buvo skai-
toma Amerikos pinigais šiaip:
Anglijos, 1 svaras sterlingų \$4.03
Austrijos 100 kronų 4c
Belgijos 100 kronų \$6.89
Danijos 100 kronų \$13.65
Finų 100 markių \$1.75
Francijos 100 frankų \$7.18
Italijos 100 lirų \$4.22
Lietuvos 100 auksinių 60c
Lenkų 100 markių 3c
Norvegų 100 guldėnų \$14.25
Olandų 100 guldėnų \$35.73
Švedų 100 kronų \$23.70
Šveicarių 100 kronų \$19.07
Vokietijos 100 markių 60c

Riaušės Vienoje

VIENNA, gruodžio 1. —
Šiandien Vienoje buvo didelių
riaušių. Jos kilo po didelės
demonstracijos prie parlamen-
to rūmų, kurioje iškelta raudo-
nas vėliavas. Minios tada pra-
dėjo daužyti langus ir plėsti
brangmenis pardavinėjančias
sankrovas.

Didelės minios užpuolė vieš-
bučius, ypač kur gyveno svečim
šaliai, išdaužė langus, sulaužė
rakandus ir išmetė juos gatvėn.
Vienos policija nepajėgė
suvaldyti minių ir stovėjo nuo-
šaliai bejėgė ką nors daryti.

Plėšimai pasikartoję visame
mieste. Daugybė langų išda-
žyta, taip kad didžiosios gatvės
išrodo kaip viesuliai praėjus.

Valdžia mano, kad už riau-
šes yra kalti komunistai. Jos
prasidėjo labai umai laike de-
monstracijos prieš maisto bran-
gumą, surengtos prie parlamen-
to rūmų. Laike demonstraci-
jos kitos minios umai miesto
centre pradėjo savo naikinimo
darbą. Demonstracijoj daly-
vavo dešimtai tukstančių žmo-
nių.

Biznio laikraštis Rusijoje

MASKVA, gruodžio 1. — Pir-
mas numeris naujo savaitinio
laikraščio, Prekybos ir Indust-
rijos Biuleteno, jau pasirodė
kioskose (ant standų). Jis yra
leidžiamas privatiškai ir skel-
bia, kad jis tarnaus privati-
nėms mažoms ir vidutinėms in-
dustrijoms.

Pirmas numeris užveria
svarbių žinių naujienoms fabrikų
ir biznio vedėjams. Pav., jis
išsprendžia valdžios dekretus
už savaitę, valdžios kainas ant
specialinių dalykų, traukinių
vaikščiavimo ir pinigų kainą.
Pirmame puslapyje telpa še-
ši dideli apgarsinimai Vokietii-
jos rašomųjų mašinėlių, auto-
mobilių, trokų ir ratų. Laikraš-
tis pagelbės susiartinti nau-
joms biznio įstaigoms ir pa-
žymės žingsnį jų progrose.

(Bolševikai leido privati-
niems biznieriams leisti laikra-
štį, bet niko negirdėt, kad jie
leistų socialdemokratams ir
kitoms socialistinėms partij-
joms leisti savus laikraščius).

10 medžiotojų nušauta

DETROIT, gruodžio 1. —
Laikė 20 dienu meškų medžio-
jimo sezono Michigano va-
lyje 10 medžiotojų liko nušau-
ta. Dar du yra prapuolę, o
daugelis yra sužeisti. Medžiok-
lėje dalyvavo apie 20,000 žmo-
nių. Apie 4,000 meškų užmu-
šta.

Išžudė anglus

LONDONAS, gruodžio 1. —
Indijos ministerija praneša,
kad lapkr. 25 d. mažas anglių
burelis iš 2 oficerių ir 82 indų
kareivių buvo užpultas vaziri
raitelių iš Afganistano. Mušis
tęsėsi 4 valandas ir abu ofice-
riai ir apie 20 indų kareivių li-
ko užmušta, o kiti sužeisti ir
arba paimti belaisvėn.

Reikalauja panaikinti apkalti- nimą.

SPRINGFIELD, Ill., gruod-
žio 1. — Gubernatorius Small
su visais savo advokatais mano
atvykti panedėly į Waukega-
n ir pareikalauti panaikinti
prieš jį išneštą apkaltinimą.

Fabrikantai nuteisti kalėjiman

Bet bausmė liko suspenduota ir
jiems kalėjimo neteks matyti.

NEW YORK, gruodžio 1. —
Teisėjas McAvoy šiandien nutei-
sė kalėjiman ir užsimokėti viso
\$20,000 pabaudos 19 fabrikantų,
narių Marble Industry Em-
ployers Assn., kurie neseniai pri-
sipažino esą kaltais už peržen-
gimą Donnelly valstijos prieš-
trustinę įstatymų.

Tečiau nors jie nuteisti ka-
lėjiman, bet kalėjimo jiems vis
tiek neteks matyti, nes tas pats
teisėjas tuojau bausmę jiems
suspendavo — panaikino.

Priešinasi paskolai Rusijai.

WASHINGTON, gruodžio 1.
— Išdinės valdininkai sako,
kad Amerikos valdžia neprie-
lankiai žiūri į paskolą Rusijai,
ką paskolą kontroliuojant Ame-
rikos šelpimo administracijai,
kaip tą užsimena Rygos žinios.
Be to tokią paskolą turėtų pat-
virtinti pirmiau kongresas, ka-
dangi dabar negalima suteikti
jokios paskolos užsieniui be
kongreso leidimo.

6 žmonės užmušti

PORTLAND, Ore., gruodžio
1 dieną. — Šeši žmonės liko už-
mušti susidurus ties Celilo
dviejiems pasažieriniams trauki-
niams. Apie 20 žmonių sužeis-
ta.

Uosto darbininkai tebestrei- kuoja.

NEW ORLEANS, La., lapkr.
30. — Gubernatorius Parker
buvo sušaukęs laivų savininkų
ir darbininkų vadovų konfe-
renciją, tikslu sutaukinti 12,000
uosto darbininkų streiką. Bet
po ilgo svarstymo nesurasta
jokio pamato, kuriuo galima
būtų susitaikinti. Kompanijos
gi gabenasi dar daugiau streik-
lažių, bet laivai uoste vis dar
tebestovi neprikrauti.

NEW YORK, gruodžio 1. —
7 didelės plieno ir geležies
kompanijos sutarė vienytis ir
sudaryti vieną korporaciją su
\$500,000,000 kapitalu.

Markės pašoko dar augščiau

Užvakar Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai
umai pradėjo kilti, vakar pašoko dar daugiau.
Tas įvyko tur-but todėl, kad anglai pasiketino
padėti prailginti Vokietijai skolų mokėjimo lai-
ką. Ar markės nuo dabar ir toliau vis eis au-
gštin, tą sunku atspėti. Bet kam reikia pasiūsti
pinigų Lietuvon, tegul geriaus pasiumčia dabar,
nesileidžiant į spėjimus ir spekuliaciją.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra di-
džiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Ameri-
koje, ir Naujienų siunčiami pinigai greičiau pa-
sieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienos
duoda pilną gvarantiją už pinigus siunčiamus
per laidomis ir duoda paprastas gvarantijas už
savo čekius. Naujienos išmaino didesnes pinigų
sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik
yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienos yra
korespondentu didžiausia Lietuvos banko—Lie-
tuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Nau-
jienos siunčia pinigus ne tik Lietuvon, bet ir į vi-
sus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigus, vi-
suomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo
Skyrį.

NAUJIEŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VYRAS IR MOTERIS

Fizio-psichiniai skirtumai kaipo
medžiaga sociologams.

Rašo Dr. A. J. KARALIUS

(Pabaiga)

Maisto prirengime moterims gerai sekasi, bet vyrai joms labai stiprūs konkurentai; artistinėje kulinarijoje vyrai užima pirmą vietą kaipo šefai.

Mūsų gėdynė moterims yra daugiau progų artistiniams darbais užsiminti; ateitis parodys jų gabumus. Mano draugas artistas išsireiškė, kad daileje moteris yra šiandien negali su vyrais konkuruoti. Schopenhauer yra pasakęs, kad moteris prisiklauso neestetiniams gamtos dalykams, o vyrai išlieja visą energiją, kurią vyrai išlieja į estetiškai būdais. Vienok aš nenoriu sakyti, kad Schopenhauer'o Mobsius'o, Ferrero, etc. aiškinimai teisingi. H. Ellis sako, kad vyras sulyginamas su daug sudėtingesniu ir turi daugiau palankumo prie įvairumo; kad evoliucijoje moteris daugiau panašesnė viena į kitą, pasiliko prie gamtos; kad visos gyvųjų moteriškė mažiau išvysčiusios nei vyrai, o vyrai išvysčiusios nei moteris.

Visų šalių tyrinėtojai suteikė daug statistikų del beprotybės. Aplamai imant, proto ligos daugiau kankina vyrus. Vyrų beprotybių visokios rūšies yra daugiau nei moterų. Kriminalistų tarpe randame daug daugiau vyrų.

Užbaigdami šią trumpą rašinėją taip svarbius klausimus, turime tiksliai pakartoti tai, kas pradžioje buvo pasakyta: čia surinkta tiksliai medžiaga. Matėm, kad viename dalyke vyrai, taip saktant, augščiau už moteris stovi, kitame — moteris pralenkia vyrus. Skirtumų, žinoma, yra kaip kuno taip ir dvasios mechanizme. Bet tie skirtumai nereiškia, kad vyras turėtų būti moters valdonas, arba kad moteris valdytų vyrą. Aš padaviau tiksliai grynai mokslinių faktų — daugiau nieko. Aš, atkartoju, tiksliai medžiagą padaviau.

H. Ellis šiuo klausimu štai ką sako:

"Tiesia, kad moteris savo kuno sudėjimu ir charakteriu panašios į vaikus. Tai senai buvo pripažinta, tiksliai teisingų išvadų nepadaryta. Pasakyti, kaip Spencer ir kiti sakė, kad šiuo žvilgsniu moteris tai "neišvystytas vyras", reiškia klaidingai dalykus pristatyti. Būty galima pasakyti, kad vyras tai "neišvystyta moteris". Supraskime poziciją, kokią užima vaikas žmonių ir jėms artimose veislėse. Aukštųjų beždžionių vaikas daug artimesnis žmogui, nei suaugusi beždžionė. Tai reiškia, kad beždžionių vaikas stovi augščiau evoliucijos linijoje už suaugusią beždžionę, ir moteriškoji beždžionė, būdama arčiau vyko tipo, truputį geriau išvystyta nei vyriškoji beždžionė.

Supratę vaiko poziciją evoliucijoje, galime turėti aiškesnį supratimą apie moters poziciją. Ji turi daugiau specialių žmonių savybių nei vyras, ir vadovavo evoliucijai plaukų nykimo dalykuose, kaip Darwin'as pastebėjo. Jos konservatizmas šiuo atlygintas ir paleisintas faktai, kad ji stovi arčiau to tipo, prie kurio žmonės artinasi. Kas del fizinių charakteristikų: didžgalvis, mažaveidis, mažakaulis miesto vyras artimesnis tipingai moterčiai, nei nuolauis. Ne tik savo didelėmis smegenimis, bet ir savo dideliu dubeniu, modernas vyras eina tuo taku, kurį moteris praskynė.

"Visame civilizacijos bėgyje mes matome vyrus sekant moteris ir užimant jų vietas. Nuolauis ir barbarų gėdynė buvo daugiau militarinė, taip saktant, vyriška; modernoji gėdynė virsta industrialine, t. y. moteriška, nes industrija iš pradžių buvo moterų rankose ir ji verčia vyrus palikti panašias ir moteris. Ir šiandien galima matyti feminizavimo vaisius: vyrai darosi panašesni į moteris. Moteris yra vadai evoliucijai.

"Kalbėti apie tai, kad moteris yra žemesnis už vyrą sutvėrimas, arba kad vyras paskirtas būti moters viešpačiu, yra ir nereikalinga ir kvaila."

Užbaigdami šią trumpą rašinėją taip svarbius klausimus, turime tiksliai pakartoti tai, kas pradžioje buvo pasakyta: čia surinkta tiksliai medžiaga. Matėm, kad viename dalyke vyrai, taip saktant, augščiau už moteris stovi, kitame — moteris pralenkia vyrus. Skirtumų, žinoma, yra kaip kuno taip ir dvasios mechanizme. Bet tie skirtumai nereiškia, kad vyras turėtų būti moters valdonas, arba kad moteris valdytų vyrą. Aš padaviau tiksliai grynai mokslinių faktų — daugiau nieko. Aš, atkartoju, tiksliai medžiagą padaviau.

H. Ellis šiuo klausimu štai ką sako:

"Tiesia, kad moteris savo kuno sudėjimu ir charakteriu panašios į vaikus. Tai senai buvo pripažinta, tiksliai teisingų išvadų nepadaryta. Pasakyti, kaip Spencer ir kiti sakė, kad šiuo žvilgsniu moteris tai "neišvystytas vyras", reiškia klaidingai dalykus pristatyti. Būty galima pasakyti, kad vyras tai "neišvystyta moteris". Supraskime poziciją, kokią užima vaikas žmonių ir jėms artimose veislėse. Aukštųjų beždžionių vaikas daug artimesnis žmogui, nei suaugusi beždžionė. Tai reiškia, kad beždžionių vaikas stovi augščiau evoliucijos linijoje už suaugusią beždžionę, ir moteriškoji beždžionė, būdama arčiau vyko tipo, truputį geriau išvystyta nei vyriškoji beždžionė.

DR. A. MONTVID
Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryt.
Telefonas Central 8362
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakar.
Residencijos tel. Kedzie 7715

"Toji Sistema"

(Pavartyto darbininko galvojimai)

Mūsų dirbtuvė pasklido gandas, kad ateinantį antradienį daugelis bus atstatyta nuo darbo. Žadėjo paleisti daugiau kaip pusę. Kiekviena mūsų dirbtuvė mažėjo darbininkais, po du, po tris buvo paleidžiami į dieną. Mes žiūrėjome šaltai, kaip jie ėjo laukan, nes negalima buvo numanyti, kad sekama eile būtų mus. Dabar gi pasė mus žadėjo paleisti sykiau. Tai buvo ne kas. Kiekvienas jautė baimės. Atrodė, kad pailsis skirtis su darbu.

Didžiama mūsų išdibome dirbtuvę keturis metus. Karo metu, kuomet dirbtuvė buvo pilna privartyta darbininkų — dalis jų be išsilavinimo, arba pusiau išlavinti — vietos komendantas kelis kartus mus pagyrė už mūsų darbą. Vėliaus, po paliaubų ir po to, kaip menklai ir nelabai geri darbininkai tapo "išravė", botagas pradėjo pliauskinti vėrus mūsų galvų. "Pasiskubinkite — Dargiaus spartos — Žiurkėite, ką kitas laivakėmis padaro."

Darbininkų galima buvo gauti kiek norint. Juo didesnis alkanųjų minia už laivakėmis varlų, juo garsiau ir dažniau botagas pliauskino. Darbininkus, kuriems buvo dėkojama už jų darbą kaip mechanikams, dabar net jų pačių draugai vadino "kalvais", kadangi kaimyno peikimu didinama proga ji atstatyti ir pačiam prie darbo pasilikti. Dirbtuvės atmosfera persimaiinė. Mes sugrįžome į normalumą. Alkanų, nusiminusių be darbo žmonių minia už vartų didėjo, o darbų skaičius ėjo mažyn.

Prieš karą miestelis buvo mažytis. Dirbančių buvo labai maža; buvo keli švaresni namai ir kelios gręstos gatvės. Beveik vienintėliais gyvumo ženkais buvo keli jureiviai, kurie neturėjo gana pinigų ir artimų miestą nuvažiuoti. Maži, nusėję nameliai buvo išnuomotu smulkėms laikyti. Kiti savininkai nenorėdami mokėti mokesčių, išsižadėjo savo namų ir išvažiavo sau.

Kartu užėjus laivynkėmyr reikėjo daug darbininkų ir su jų reikalingumu didėjimu didėjo jų užmokesnis. Kiekvienas

turėjo dirbti — net moterų pareiga buvo vyrų darbą dirbti. Kas nedirbė, tas buvo parduotas, pavojingas priešas. Dabar šitie sentimentai išėjo iš mados; jie trenkia bolševizmą.

Darbininkams užpludus miestelis tuojaus persimaiinė. Iš kilo puikūs biznio kvartalai, bažnyčios, bendrabučiai ir bus-tai. Gatvės tapo išgręstos. Visur matės darbas, įdomavimas, smagumo įieškojimas. Žmonės kalbėjo apie savo palyginti pigų įsigijimą namų gazolinos, krutamųjų pavėkslų matymo kainonius. Bažnyčias lankantys skaitlius pasidviginė; krutamų pavėkslų lankančių skaitlius pasidviginė.

Mes darbininkai, daug savo atliekamo laiko leidome beieškodami kur gyventi. Valdžia buvo pastatius didelį viešbutį, kurį mes bėdėme vesti kooperatyvai. Jis buvo pilnas įnaminių mokančių aukštas nuomos, bet kadangi pasidarė kažkur daugelio tukstančių dolerių nedateklus, tai viešbutis tapo pavesta vesti privatiniais žmonėmis. Mes talpę bėdėme laikyti kooperating krautuvę ir ją sekė, kainos buvo mokamos tuo aukščiausios, bet čia vėl keli tukstančiai dingo ir krautuvės subankrutijo. Prekybos butas, kuris tik iš vardo juo buvo, virto galinų veiksmu darbininko algai perkelti iš jo kišenius ir vertėvių ir namų pardavinėjimo agentų kišenius. Vietos spauda giedojo vieną į tą pačią giesmę — "Bum-tara-ra, pirk namus". Gyvumas buvo visur.

Tai toks mūsų miestas buvo per savo trumpą nukrypimą nuo normalumo. Nei vienas nesirupino darbo gavimu; darbų buvo pilna.

Prieš karui prasidedant mūsų darbininkų sąjunga, kaip ir prekybos butas, buvo tik iš vardo. Bet žvejojti buvo mado ir mes ėmėme žvejoti mūsų dirbtuvė. Šita žvejojė mums labai pavyko, nežiurint to, kad valdžios darbininkų negalima versti sąjungon rašytis.

Darbininkai sugrįžo sąjungon šimtais. Paminėtina toji

naktis, kurią nauji nariai priėmė sąjungon. Jie neprisirašė taja mintim, kad palaikyti principą; jie tuojaus pradėjo ją aplėisti ir tebestraukia iš jos. Tie mūsų, kurie likome, sudarome drungnai labdarinę draugiją, kuri išmoka pašalpą ligoje. Vietiniai mes mažai įdomajame pramonine demokratybe ir nedaug beturime pajiegy jai. Mes neieškome lygybės mūsų darbe; mes nesiginėjame ir nieieškome priežasties, kodėl tiek daug mūsų atleido; mes pasitenkiname ke-liais mažos vertės pasiskundimais del aukų pasirinkimo ir tai tik kuomet tas liecia mus pačius.

Mūsų dorinė ir protinė prigimtis sunykė. Gal tas delto, kad mes per arti stovime prie savo mašinų.

Atėjo antradienis. Visą dieną darbininkai kalbėjo apie savo progas, palikdami savo mašinas ir kalbėdami su kitais, arba šaukdami į praieivius. Kiekvieną kartą, kaip tik pasirodė prie vaizbos, visi atsidėję žiūrį į jį. Ant galo, bertainis valandos iki paliaubos laikų, jis atėjo su ilgu sąrašu vardų savo rankoj. Aš buvau pirmutinis, prie kurio jis turėjo ateiti. Man smagu buvo matyti, kad mano vardas buvo arti sąrašo apačios. Visgi aš ne pirmutinis parinktas atstatyti.

"tu esi atleidžiamas, nuo šio vakaro".

"Visai?"

"Taip."

Prievaždo balsas ir rankos drebėjo. Aš džiaugiaus, kad tas pasibaigė ir su atsidėjimu žiūrėjau, kas bus sekamoji au-ka.

Turiu papasokoti savo pačiai, kaip yra. Tai yra sistemos dalis. Ji supras, kad laivynkėmyj mes esame beasmėniai numarai, be balso ir be jausmo. Mus dabar staiga paleido iš mūsų namų, nuo mūsų draugų

DIDŽIAUSIAS LIETUVISKŲ KNYGŲ SANDELIS
J. B. AGLINSKAS
3238 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

ir pažįstamų, mažne nuo visa ko, išskyrus sistemą. Niekas nebuvau kaltas. Aš nebuvau kaltas. Prievaždui buvo labai gaila ir jis po atleidimo visą naktį negalėjo miegoti. Dirbtuvės perdėtinis taipgi labai gailėjosi, kad taip atsitiko, bet jis paaiškino, kad pinigų suma jo dirbtuvės algoms išmokėti tapo žymiai sumažinta. Žinoma, manymas, kad mūsų pilnai įtaisyta dirbtuvė galėtų imtis naudingus taikos laiko įrankius gaminti, buvo tuščias. Kas iš to, kad pasaulis garvežių reikalauja: privatinis pelnas turi išimtinę pirmenybę.

Visi keturių metų susidraugavimai dabar pertraukta; jie atrodo tolimi ir netikri. Mums reikia tuojaus miestats aplėisti, nes čia darbo nėra. Bet tas pats yra visur kitur. "Čia nėra darbo". Mes pluduriuojam nedarbo juroj ir akiai ieškome kokio kelio. Nesėdėsi gi ramiai ir nelauksi kol badu numirsi.

Pasaulis juda nuo taip vadinamųjų Clevelando sunkiųjų laukų. Dažnai teikiamas patėisinimas, kad mes sumažiname mokesčius nedarbą gamindami yra tiek pat gudrus, kaip ir toji moteris, kuri, namui pradėjus degti, kudių išmetė pro langą, o prieglavį nusinešė laiptais...

Waukegano Lietuviai

Norėdami SIŪSTI PIRIGŲ savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruževičiaus aptieką:

WAUKEGAN PHARMACY,
1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

MRS. A. MICHNIEWICH AKUŠERKA

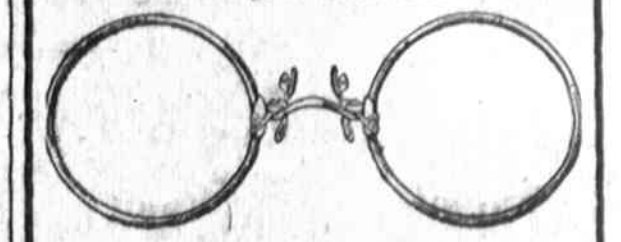
3101 S. Halsted St., kampas 31 gat.
Vienamame name su Dr. Monkevicium.
Tel. Boulevard 9708

Balgudi Akušerijos kolegė; ilgai praktikuavusi Pennsilvanijos hos-pitalėse. Pasėkmingai patarnauja prie gimdymo. Duce da rodą visokios ligos ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47th St.

Dienoms, 9-ryto iki 9 vak.
Ned. 10 iki 12 pietų.
Tel. Boulevard 6487

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofis valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro.
Residencija: 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakaro.

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuvų Gydytojas ir Chirurgas
People Teatro Name,
1616 W. 47th St., Tel. Beal. 166
VALANDOS:
8 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryt.
Res. 2914 W. 43rd Street
Telefonas McKinley 268

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metai
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kertė 32 St.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moterisčių ir Vyriškių.
Taipgi Chronisčių Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5-7 vakare. Nedėlomis nuo 10-2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po piet. 8 iki 9 vakara.
Nedėlomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

DR. J. KULIS

LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo limpančias, senas ir paslaptingas vyrų ligas.
8259 So. Halsted St., Chicago.

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9-12 ryto
2-9 vakaro.
2803 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriškių, Vyriškių.
Vaikų ir visų chronisčių ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago.
Telefonas Drovers 9693
Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po piet. 7-8 vak. Nedėlomis 10-12 diena.

MILDA TEATRAS

3140 South Halsted St.

IVAIRUMAI:

PANEDELIAIS: — "Dancing Contest";
SEREDOMS: — "Singing and Hat Contest";
PĖTNYČIOMS: — "Bazaar".

Utarninkais ir Ketvergais: 3 aktai Vodevil;
Subatoms ir Nedėlioms: 4 aktai Vodevil.

Puikiausios Fotodramos, Komedijos, etc. naujos kasdien.
— IZANGA: —
Paprastoms dienoms: Balkonas 17c; Apačioj 28c.
Subatoms ir Nedėlioms: Balkonas 20 centų Apačioj 30 centų

AUDEJAI

Parašė Gerhard Hauptmann
Vertė J. Laukis

Penktų veiksmų drama, parašyta šių dienų garsaus vokiečių rašytojo. Čia vaizdžiai perstatoma audėjų darbas, jų buvis-gyvenimas ir streikas. Ši drama parašyta pagal paties autoriaus surinktais dokumentais. Jis šiame veikale parodo, kad darbininkams lieka tikslai du budai mirti: vienas budas — bado mirtis; antras — žuti kovoje už savo ir bendrų gerovę.

Šią dramą verta kiekvienam darbininkui perskaityti, o draugijos ir kuopos turėtų pasistengti ją kuotankliausiai vaidinti scenoje.

Puslapių 112.

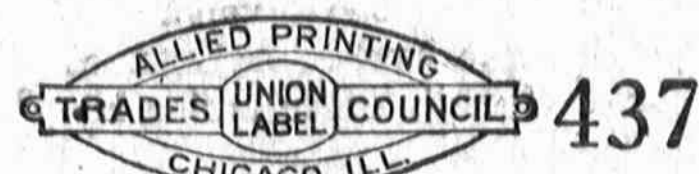
Kaina 50c.

Užsisakykit tuojaus, nieko nelaukdami.

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DRAUGIJOS, UNIJS PARTIJOS, KLIUBAI

ANT SAVO LAISKŲ, PLAKATŲ IR KITŲ SPAUZDINIŲ PRIVALETŲ TURETI ŠITA UNIJS ŽENKLĄ

TAI YRA NAUJIENŲ SPAUSTUVES UNIJS ŽENKLAS

NAUJIENŲ SPAUSTUVE YRA VIENATINE LIETUVIŲ UNIJINE SPAUSTUVE AMERIKOJE

KORESPONDENCIJOS

GARY, IND.

Lapkričio 20 d. vietos Lietuvių Ukėsų Klubas buvo surengęs prakalbą. Kalbėtoju buvo J. K. Danta iš Chicago. Nors plekatuose buvo skelbiama, kad kalbėtojas kalbės apie darbininkų reikalus ir Rusijos badaujančių žmonių padėtį, bet "oratorius" pradėjo nuo LSS-os kuopos Gary, Ind. Girdi, per judosišką pasidarbavimą Naujienų ir Keleivio būrus išnaukinti darbininkų organizaciją, t. y. LSS-os kuopa (Danta, matyt, pats nesizino, ką jis pliuskio. — Red.) Apie Rusiją taip jau niko lemta nepasakė, tik tvirtino, kad Rusijos darbininkai patys valdą savo šalį (—ogi, komisarijoms ir kitiems, kurie darbininkus pūlikiama ir badu marinami!). — Geriausia, ką Danta pasakė, tai kad darbininkai mažiausią užsiuntį mums, kurtomis ir bolševizmo, o daugiau skaitytų knygas ir švietis.

Aukų Rusijos badaujančioms surinkta \$20.50. Iš publikos buvo pareikalauta, kad aukos būtų paskelbtos Naujienose, bet Danta ėmė meluoti, kad Naujienų niekas Chicagoj nebeskaitys. — Prakalbose buvęs.

PITTSBURGH, PA.

"Laimės jieskotojai".

Lapkričio 16 dieną Birutės Choras buvo surengęs spektaklį. Vaidinta S. E. Vitačio keiturių veiksmų drama "Laimės jieskotojai". Regis, tai veikalelė čia dar pirmą kartą buvo statomas. Rolės buvo padalintos šiaip: Rikulo — P. Gylis, jo žmonos — M. Gurevičiūtė, Jackaus — V. Plaušinis, Igno — J. Kuzinas, Veronikos — Mat. Kivinskaitė, Vargelio — P. Seikis, Adšiejus, žydo — Pet. Gylis, Pilyno — J. Bikinas, švilpaitienės — E. Pisuckienė, Storulio — E. Paurazas, jo žmonos — A. Viktorėvičienė, Valkatos — J. Virbickas, Slomkaus — Pet. Gilius, Policijos virš. — Pr. Gilius, policijanto — St. Raudonis. Svarbiausias veikale roles tai Varonikos, Vargelio, Jackaus. Šias roles turėjusieji, ypač Veronikos rolei p-lė Matilda Kivinskaitė gerai nudavė ne tik kalba, bet visu elgesiu, judėjimais ir jausmų reiškimu. Ir apamai vaidinimas buvo geras ir aš manau, kad atsilankiusioji publika — o jos prisirinko beveik pilna Lietuvių Mokslo Draugijos salė — buvo pilnai patenkinta. Keletas žodžių apie turinį. Veikalo pirmajame akte vaizduojami tie laikai Lietuvoj, kada žmonės ten Amerika svajodavo kaip laimės šalis ir kada ukininkaičiai ir ukininkaitės palikdami savo ukius bei darbininkų plaukdavo Amerikon laimės jieskoti — nors juos šviesesnė žmonės ir perspėdavo, kad Amerikoj aukso kalnų vistik nėra. Antrame akte ir parodoma, kaip naujai atvykę iš Lietuvos vietoj laimės randa Amerikoj tik girtuoklystę paskendusius savo gimines ir draugus. Šiame akte pateikiama skaudžiausia mūsų išeivijos kuno ir dvasios žaidžios — girtybė ir tamsumas. Gal ne vienas žiūrėdamas scenoms ant pagrindų prisiminė sau, kad ir jis taip pat buvo priimtas ir vaišintas, kai buvo ką tik i Ameriką atvykęs. — Trečiame akte vaidinama smuklė, kur apsukrus ir sukta smuklininkas išnaudoja savo viengenių tamsumą, traukia iš jų paskutinį centą ir del pinigų pasirošia atlikti kad ir nedoriausį darbą. — Ketvirtame akte vaizduojama vargingas tamsių žmonių gyvenimas, pasibaigęs tragedija — Ignas nužudo Praną Vargelį.

Iš viso šis veikalas daro įspūdį kaip vaizduojamas mūsų

išeivijos butį. Tik visi be reikalo autorius piešia Lietuvą kaip laimės ir gerovės šalį, o Amerikoj tai tik didžiausios nelaimės ir vargai. Tikrenybė juk taip nėra. Jei autorius pieštų tik kaip kelių asmenų nuotikius, tai būtų nieko, bet kad jis nori savo veiklą statyti gyvenimo veidrodžiui, tai tas veidrodys yra kreivas. — Reporteris.

INDIANA HARBOR, IND.

To dar nebuvo.

Pracitą sekmadienį, lapkr. 27, mūsų ramių gyventojų miestelis buvo paverstas didžiausiu "teroristų" lizdu. Kas prie to visa privedė, sunku tikrai pasakyti.

Per pastaruosius kelis mėnesius kas šventadienis pramoniečiai laikydavo čia prakalbą, taigi jie norėjo laikyti prakalbą ir dabar. Susirinkimas betgi buvo policijos sulaukęs, — ne tik sulaukęs, bet kaip kurie žmonių buvo sumušti ir suarežuoti. Pirmiau, kada pramoniečiai laikydavo susirinkimus, policija nieko nedarydavo. Dabar buvo kitaip. Prieš tai buvo dar išlipinti lapeliai skelbiantys, kad miestelio valdžiai atėję paskutinos dienos. Kas tokius lapelius atspausdino ir išlipdė, nežinia. Gal koki provokatoriai, gal patys "tvarkos" dabotojai, kad turėjus ką savo vyresniesiems parodyti.

Tą pačią dieną vietos lietuviai komunistai buvo surengę prakalbą Bimbai. Dar žmonės nepradėjus rinktis salėn, jau gatvėse buvo pilna policijos ir sargybinių. Apstoje apie svetainės duris jie neleidžia žmonių eiti vidun.

Kaip žinoma, komunistai, neturėdami savo "čarterio", įeigų prakalbą rengia, tai rengia jas ne savo vardu. Ir dabar jie rengė prakalbą LLDL vardu, kuri nuo senai turi leidimą. Taigi ir čia pagalios buvo leistas prakalbą laikyti, bet du policistai, lietuviai, pasiliko salėj. Kalbėtojas, kaip jau musisčiai komunistai paprastai, smerkė viską, o tik gyrė garbino, ir padėngs kėlė Sovietų Rusų valdžią, kuri esanti taip stipri, kad prieš ją visas pasaulis tik dreba. (Jis gudriai nutylėjo tai, kad ta "stiprioji" sovietų valdžia paskandino visą Rusiją ir neišbrendamas vargo ir bado jures.

Buvo ir kitas kalbėtojas, bet jis nekaltėjo — gal del policijos. Publikos buvo visai maža susirinkę. — Kauno žukas.

II

Indiana Harbor, Ind. — Lapkr. 27 dieną čia buvo rengiami keliuose vietose masiniai susirinkimai. Rengė Pasaulio Pramonės Darbininkų unija, stengdamas suorganizuoti vietos plieno darbininkus.

Bet plieno pramonės viešpačių angelai sargai irgi nesnaudžia: ir jie nepasivėlavo atsilankyti i mitingus.

Dar prieš 1-mą valandą jau buvo sales apstoje būriai guzikuočių ir įvairių mušėikų, suorganizuotų gal iš kokių trijų šimtų galvų.

Kai tik kalbėtojas pradeda kalbą, tuoj areštuojamas. Bet vieną nutraukus nuo estrados stoja kitas kalbė. Taip tęsės, kol visi mėginusieji kalbėti buvo areštuoti. Paskui publika buvo genama laukan iš salės, o kurie buvo kiek nerangesni, tie gavo policistų buožių ir kumščių ir dar i šaltąją nudanginti.

Tą pačią dieną ir ALDLD kuopa buvo surengus prakalbą Bimbai iš New Yorko ir Viksriui iš Chicago. Jų susirinkimo vieta irgi buvo apstota apie 50 policistų nuo pat pirmos valandos po pietų. Žmonės ėmė paskirti laiką rinktis, bet poli-

cija neleidžia vidun. Galiausiai rengėjams pavyko gauti policijos viršininko leidimą ir prakalbą įvyko. Bet per visą prakalbą du policistai lietuviai pasiliko salėj klausytis, kas bus kalbama. Prakalbos nebebuvo trukdomos. Bet žmonių buvo nedaug besusrinkę. — Alvienuas.

SO OMAHA, NEBR.

Kai mūsų parapijiečiai buvo pakėlę kovą su savo kunigu, jie buvo pradėję net pažangiuosius žmones ir socialistus kvieisti, kad jiems padėtų "už laisvę" kovoti. Bet kviečiamieji laikėsi nuosaliai nuo to: jie žinojo, kad po parapijiečių lermoi ir visa ko vėl visi špitolininkai sugrįš i savo vietas ir vėl keiks socialistus ir kitus progresyvesniusius žmones.

Taip ir įvyko. Nespėjus kunigui Mikulskiui lietuvų parapijos valdonu tapati, nespėjus jam pareikšti, kad i "svietiška politiką" nesikišs, jau vėl sena istorija pasikartoja. Štai kada Šviesos Moterų Draugijos rupeblis buvo statoma scenoj veikalelis "Kunigo Gramulos raštinė" ir p. Račkulio prakalbos, kunigas graudeno parapijiečius, kad neitų ir neleistų vaikų eiti i "jų teatrą". Na, mat, o kai kunigas su savo špitolininkais ruošia bazarus, kur visokių dalykų atsitinka, tai gerai. — Parapijonas.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Šis tas iš mūsų kolonijos.

Lietuvių gyvena čia nemėnka burs, bet veikti jie mažiausią teveikia visuomenės dirvoj. Matyt, veikti ką gera ir neleidžia jiems tas pasimirdęs mumsėinas. Mirksta jame iki ausų ir tik vaidus tarp savęs kelia. Visas mūsų judėjimas pasireiškia nebent tuo, kad kartais kuri draugija suruošia vakarėlį pasitrepsti. — Baltų.

Kiek laiko atgal kaip kurios vietos draugijos priklausė prie Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybos, interesavos einamojo laiko visuomenės ir politikos klausimais ir kaip vis veikė. Bet paputęs priešingam vėjui iš kairės ir iš dešinės, visa susimaišė, sujuko ir dabar nebesišžino, nei kur stovi nei ko nori. Visa "patieka" žmonelių —

suvaldytų, apsiylyusių žmonių — mumsėinas ir vaidai. Nejaugi ilgai taip bus? — Mažiukas.

AKRON, OHIO.

Lapkričio 17 A. Paleckas susiėjęs SLRKA. pirmipinką J. Vasiliauską prigradeno, kad jis butinai atvyktų i SLRKA. 178 kuopos mitingą lapkričio 20, 1 val. po pietų Sv. Petro parap. salėj ir pasiašikintų del daromų jam užmetimų, kad SLRKA, paskolines 40 tukstančių dolerių L. A. Pramonės Bendrovei. Taip prigradentas J. Vasiliauskas atvyko i susirinkimą, kad ir gerokai pasivėlavęs ir jau daugeliui narių išsiskiręs namo. J. Vasiliauskui buvo pastatyta šešiolika klausimų, i kuriuos jis davė vis keistus, nesirisančius su klausimais atsakymų. Pav. paklaustas, kodel SLRKA. skolina 40 tukstančių dolerių ant mažos vertės farmos, Vasiliauskas atsakė, kad girdi, "Garso" redaktorius gerai redaguoja organą. Paklaustas, kodel SLRKA. skolina 40 tukst. dolerių bendrovei tik 6-tu nuosimėiu, kuomet skolinant pinigus ant namų ir farmų Akrono galima gauti 8-ą nuosimtį, ir dar 5 nuos. premi-ju, Vasiliauskas atsakė, kad pas jį viskas esą tvarkoj ir teisingai ir kad žmonės be reikalo ant jo užsiupo. Ir tolygus jo atsakymai buvo i visus kitus klausimus: klausi viena, įsiai atsako kita.

Po mitingo Vasiliauskas ragino žmones (mat buvo atėjusių ir pašalinių, nepriklausančių i SLRKA. žmonių), kad rasytų i SLRKA. Buves čia J. Noreika, pažangus žmogus, atsiliepė kaip, sako, rašytis, kad taip nelemtai bizniaujama su organizacijos pinigais. Tada kuopos pirmininkas Zemaitys su J. Sebestinu šoko Noreiką stabdyti, bet kad jau buvo po mitingui ir kiekvienas turėjo teisės laisvai savo nuomonę išreikšti, tai už Noreiką užsistojo kiti nariai. Paskui žmonės išsiskirstė.

Dabar užia Akrono lietuviai. Mat ta farma yra netoli miesto; vasarą ant jos piknikus akroniečiai laiko, taigi visiems gerai žinoma, — žinoma ir jos vertė, palyginus su žemėmis arčiau miesto ir kokia kaina agentai pardavinėja lotus.

Lietuvių Amerikos Pramonės Bendrovė buvo apskundusi vietos kunigą Janušą teismui. Teismas įvyko lapkr. 14 dieną. Teisėjas išklausęs abidvi pusi davė nuosprendį, kad skundėjas taigi L. A. P-nės B-vė yra kalta tuo, kad neispildė kontraktą pardavus kun. Janušui namą, nes nesudėjo vandens įvadų. Tuo budu bendrovei tenka teismo lėšas užsimokėti, ir kunigas Janušas pasilieka namo savininkas.

—N-ny Skaitlytojas.

DE KALB, ILL.

Pas mus labai dabar madoj rengti šokius. Rengia ne tik draugijos, bet ir atskiri asmenys. Tiesia, šokiai ne blogas daiktas; bloga tai, kad tie šokių vakarėliai tiesiai paverčiami girtuokliavimo puotomis. Pasigėrę gi staugia kai vilkai giroj iki vėlios nakties. Vadinasi, šokiai yra tik priedanga, o tikrasai tikslas tai pagirtuokliuoti. Gal būtų gera, kad bendrovė savo susirinkimuose pasitartų ir nebeduotų visokiems mekleriams svetainės, kur jie su savo girtais baltiais lietuviams tik gėdą daro. Svetainė yra vieta rimiems susirinkimams ir gražioms, padomoms, kulturingoms pramogoms, o ne mumsėinai laistyti i girtiems voliotis.

INDIANA HARBOR, IND.

Per kiek laiko šio miestelio lietuviai buvo kaip ir užmige. Nieko neveikė, jokiam naudingame visuomenės darbe nedalyvavo. Dabar ima atkusti, atbusti. Pradedama šaukti dažniau susirinkimų, prakalbų, pramogų, vakarėlių. Girdėt, kad po naujų metų rengiamas didelis vakaras, kur bus suvaidinta komedija ir dar įvairūs koncertiniai programos.

Lapkričio 25 dieną susikūrė čia Bendras Lietuvių Draugijų Komitetas pagalbai Rusijos badaujančioms žmonėms nešti. Į tą komitetą įeina penki atstovai nuo SLA 84-ot kuopos, penki nuo L. P. D. Kliubo ir trys nuo ALDLD. kuopos. Tasai komitetas šaukia masinį susirinkimą sekmadienį, gruodžio 4, 2 v. po pietų Ivanovo svet., 2101—137th St., kur bus duota pradžia aukų rinkimo darbui. Tikimos, kad tas darbas turės pasisekimo ir jį rems visos organizuotos įeigos. Ypač L. P. D. Kliubas, kur yra turtingas kaip nariais taip ir pinigais — turtingiausias visame Harbore. — Alvienuas.

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

FABIANAS ir MICKIEVICI, Ved. Geriausia siuntimas pinigų laivakortės, pašportai ir t.t. NOTARIJUS Real Estate, Paskolos, Insurance ir t.t. 809 W. 35th St., arti S. Halsted St. Tel. Boulevard 611. Valandos: 9 iki 6 vakara. Vakara: 9 iki 9 vakara. Ned i 3 po pietų.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisa: 127 N. Dearborn St., Room 1111-13 Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6. Gyvenimo vieta: 8323 So. Halsted St. Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utar-čias ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 r.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St. Telephone Canal 2552. Valandos: 4 iki 6 po piet., ir nuo 7 iki 9 vakara. Veda visokias bylas, visuose teismuose. Ekzaminavo Abstraktus, ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduant, Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morkės ant lengvų ilmygų.

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St., Room 224 Tel. Central 6890. Vak. 812 W. 33rd St., Chicago Tel. Yards 4681.

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M. 1311 Rector Building 79 West Monroe Street, Chicago. Phone Central 2560. Rez. 3214 S. Halsted St. Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvio Advokatas

Kambaris 306, Home Bank Bldg. Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves. Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakara.

GOLAN & GOLAN

ADVOKATAI IR PATARJAI

1305-7 127 N. Dearborn St. Randolph 3899. MAURICE J. GOLAN Res. 1102 S. Ashland Blvd. Seeley 3670.

ANTANAS A. OLIS

(Olszewski, Jr.) ADVOKATAS

Veda bylas visuose teismuose. Miesto Ofisa: 7 S. Dearborn St., Room 1040 Telefonas: Central 1774. Vakara: 3251 So. Halsted St. Telefonas: Boulevard 553.

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj. ASSOCIATION BLDG. 19 So. La Salle St. Room 1303. Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų. Namų Tel.: Hyde Park 3395.

ANTANAS GREDAKA

Generalis Kontraktorius ir budavotojas.

Rudavojame ir taksu. 1401 W. 47th St., Chicago.

Frank Waitekaitis

LAIKRODININKAS

Užlaiko laikrodžių ir kitokių aukšinių daiktų kraituve. Pirmos klasės laikrodžių taisytos. 1827 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PUSĖ KAINOS

Išpardavimas

Vyrams ir vaikams siutai ir overkotai \$20, \$25 ir \$30, dabar po \$10, \$12.50 ir \$15. Kiti siutai ir overkotai iki \$45. Turime piniausių pasirinkimą vyriškų vaikams ir vaikams siutų, overkotų, Mackinaw, rainkotų ir keltinių už pusę originalės kainos. Taipgi, trunkų ir siutkeisų. Tamiatos pinigų vertė, arba pinigai gražinami. Atidara kasdieną iki 9 val. Ned. iki 6 vak. Isteigta 1902. S. C. WILSON, 1415 So. Halsted St.

KLEIN BROS
HALSTED, 20th ST. & CANALPORT AVE.

VAIKAI!

VELTUL. Dėžė saldinių subatų, kurių duos Santa Kiedvinam kudiškiui su tėvais atėjusiam.

OVERKOTAI

Už mažiau nei pusę kiek pasiuvimas kainavo! Nepraileiskit šio išpardavimo!

Štai kur didelis overkotų pirkimas, kuris reikiška pinigų sutau-pymą 400 vyru i vaikams! Sakome 400, kadangi yra visi overkotai, kuriuos galėjome gauti pardavimui už šią žemą kainą.

Naujų madų vyrams ir vaikams - madų pagel-daujamuose modeliuose

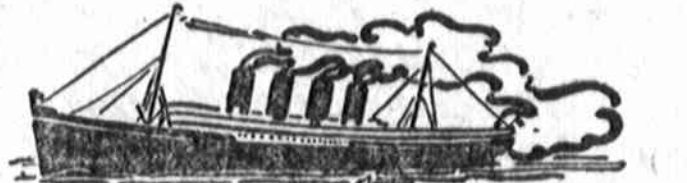
Cysto vilnono ulsteretės, naujausios mados, vilnoniai, šilti, perdėm geras tavoras ir gražiai sukvoduoti; miera 35 iki 46. Kur kitur visame mieste gausite vilnonį overkotą už \$11? Apsukrus pirkėjai pribus: anksti!

Vyrams Overkotai

Vyrams ir vaikams puikus pasiūpimui ulsteretės; perlenktais kvoldais, pusiau ir apie visą diržas; daugiausia double breasted, tuli konservativiai single breasted aksomo kalnie-rum; 34 iki 44; labai specialiai **\$21**

Vyrams Siutai

Dveji keltinių ir vienu siutai vaikams ir vyrams; double breasted mados; naujausi krel-dos brūkšniai; single breasted daugiau konservativio modelio; taipgi cysto vilnono mėlno ser-žiaus; miera 33 iki 44 po **\$25**

Lietuvon ir iš Lietuvos LAIVAKORTES

NAUJIENŲ ofisa parduoda laivakor-tes ant visų geresniųjų linijų važiuoti Lietuvon ir iš Lietuvos.

NAUJIENŲ ofisa nepasitenkina vien laivakortės pardavimu, bet stengiasi kuogeriausia patarnauti keliautojams ir visu kuo juos aprupinti.

SMULKMENISKUS paaiškinimus apie kelionę Lietuvon ir iš Lietuvos Naujienų ofise duoda laivakorčių skyriaus vedėjas **A. RIPKEVIČIUS**, kurs dabartiniu laiku buvo keliavęs Lietuvon ir atgal, ir todėl gerai žino ir gali paaiškinti kelionės rei-ka-lus.

PASPORTUS išvažiuojantiems Lietuvon parupina Naujienų ofisas trumpu laiku, o taip-jau duoda pagelbos aprupinime taksų.

IŠVAŽIUOJANTIEMS padeda pinigus i Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką Kaune, arba išduoda pagal dienos kurso čekius, kuriuos išmaino Lietuvos bankas be jokių atidėlojimų ir be jokių nuosto-lių. Naujienų čekiai Lietuvoj yra ge-riausi, ką palidijau kiekvienas, kas tik nuvažiuo Lietuvon.

NAUJIENŲ LAIVAKORČIŲ SKYRIUS

1739 S. Halsted St., Chicago

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:

\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus nedidelius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakovų kainos

Chicagoje — per metus
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25
Dviem mėnesiams — 1.75
Vienam mėnesiui — 1.00

Chicagoje — per nedeltojus
Viena kopija — 03
Savaitė — 18
Mėnesiui — 75

Suvenyrose Valstijose ne Chicagoje, per metus
Metams — \$7.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsakovams (Atpiginai)
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.50
Trims mėnesiams — 2.25
Dviem mėnesiams — 1.75
Vienam mėnesiui — 1.00

Dvideidė politika.

Lietuvoje yra įvestas karo stovis. Valdžia ir St. Seimo didžiama sako, kad karo stovio tikslas yra kovoti su agentais svetimų valstybių, kurios grumoją Lietuvai. Kas yra tos valstybės?

Jos gali būti tik Rusija ir Lenkija. Bet Rusija jau senai nebėra pavojinga Lietuvai. Nuo to laiko, kai sovietų valdžia padarė taiką su Lietuviais, ji vis draugiškiau ir draugiškiau ėmė žiūrėti į Lietuvos respubliką. Kuomet Lietuva pasiuntė keletą vagonų duonos Rusijos badaujančioms valstijoms, tai bolševikai ne tik tai nuširdžiai padėkojo jai, o ir išreiškė savo tvirtą pasiryžimą gyventi su ja taikoje.

Rusija, be to, turi nuolatinių kivių su Lenkais, o Lenkija yra ir Lietuvos priešas. Šita aplinkybė dar labiau skatina Rusus palaikyti draugiškus ryšius su

Lietuva. Todel niekas šiandien rimtai negalvoja apie tai, kad dabartinė Rusija galėtų užpulti Lietuvą.

Vienintelis pavojus tuo metu palieka tikrai iš Lenkų pusės. Bet jeigu šitas pavojus yra pamatas karo stoviui, tai kaip tuomet išaiškinti tą faktą, kad Lietuvos valdžios delegatai Genevoje ir net Lietuvos ministerių kabinetas išreiškė sutikimą priimti Hymanso projektą? Jeigu krikščionys demokratų St. Seime sako, kad kovai su Lenkais reikia net karo stovio, tai kodėl jų spauda (pav. kauniškė "Laisvė") agituoja už uniją su Lenkija?

Tai yra nesutaikomi prieštaravimai. Jus galima išaiškinti tikrai tuo, kad Lietuvos valdžia ir jos bosas, klerikalų partija, vienaip šneka, o kitaip daro. "Kova

su lenkais" jiems yra tikrai priedanga darbininkų judėjimui slopinti, opozicijos spaudai smaugti, žmonių laisvei naikinti.

Labai gaila, kad šita veidmainiavimą remia Lietuvos liaudininkai, dalyvaudami valdžioje kartu su klerikalais. Jie be reikalo teisinasi, kad atsakomybė už valdžios darbus puolanti ant krikščionių demokratų, kurie turį didžiąją St. Seime. Dalis atsakomybės puola ir ant liaudininkų, nes jų žmogus, Dr. K. Grinius, stovi valdžios priešakyje.

Jeigu liaudininkai neturi jėgos sulaukyti krikščionis demokratų nuo sėbravimosi su lenkų imperialistais ir pasipriešinti jų despotizmui Lietuvoje, tai jie turėtų bent pasitraukti į šalį, kad visi Lietuvos žmonės aiškiai matytų, kas yra kaltininkas.

Kas Dedasi Lietuvoje

St. Kairis

Karo padėtis

Šių metų pavasarį Utėnos žvalgybos punktas susekė baisų daiktą. Jo žiniomis komunistai išvystė Utėnos apylinkėse plačią karingą organizaciją, paruošę ginklą ir tik laukę progos pulti "buožių" valdžią, kad jos vieton įvestų Lietuvoje sovietus. Bylon žvalgybos agentai įtraukė kelias dešimtis žmonių iš Utėnos ir Rokiškio apskrįčių — bežemių, mažžemių, šiaip ukinkus ir net vaikų-gimnazistus. Dauguma bylon įpaimiotų — jaunuimas. Bet kaltinamųjų tarpe atsiradę ir pradžio kaimiečiai.

Kadangi Lietuvoje karo padėtis ir suimtieji buvo kaltinami norėję ginkluotai sukilti, byla tapo atiduota karo teismui. Karo teismas išsprendė: 5 sušaudyti, porą dešimčių nuteisė kalėti, tiek pat išteisino ir paleido.

Utėnos byla labai reikšminga dabartinei Lietuvai. Utėnoje žvalgyba puolė komunistus. Bet nuteistųjų tarpe susirado gal tik kelintas komunistas. Visi kiti buvo arba upo pagauti ir tik mokėjo, komunistus sekdami, pavartoti baisius revoliucinius žodžius, arba visai nieko nenusimanę komunistų reikaluose ir tikrai stebėjosi, už ką juos teisiamą.

Ir visgi daugelis jų turėjo pakelti neįmoniška žiaurų žvalgybos "tardymą" ir tebesėdėti kalėjime. Delko? Delto, kad karo teismas sprendė bylą, remiantis vien kaltinimo aktu, žvalgybos sudarytu, teisė žmones, kurie patys nemokėjo gin-

ti, bet negalėjo pasikviesti ginčų. Karo teismas taikino teisiamiesiems nepaprastai asitrias bauses, nes taip jam liepė karo stovio žiaurus įstatymai.

Dar prieš teismą paaiškėjo, kad žvalgybos agentai, "be-tardydami" taip nežmoniška muše suimtuosius ir Utėnoje, ir Panevėžyje, kad kai kurie reikdavo gaivinti šaltu vandeniu. Paaiškėjo, kad komunistų organizacijų kurime dalyvavo ir žvalgybos agentai-provokatoriai, kurie paskui buvo liudytojais prieš jų pačių įpaimiotus žmones. Paaiškėjo, kad ir ginklą sandėliai nuėjo kaž-kur kiauurai žemės, o sūminta tik vienas, kitas surudijęs medžioklės šautuvas.

Tai vis paaiškėjo, bet bylos padėtis dėl tos priežasties mažai kuo pasikeitė, — ant sausūdytųjų kabo jau žalia žolė auga, o agentai-mušikai ir provokatoriai tebesidarbuoja tėvynės labui toj pačioj Utėnoje.

Utėnos ir Rokiškio apylinkėse dabar "ramu". Visuomenė gyvenime klaiči tykla, kurioje varno balsu linksmi kranksi tik krikščionys-demokratai. Jokios darbininkų organizacijos. Bijų rodytis net valstiečių sąjungos žmonės, nes užtenka vietos kunigui ar jo sėbrams vadinti ką bolševiku, pamerkti ant jo žvalgybininkui ir žmogus gali atsisturti kalėjime.

Kas atsitiko Utėnoje, tas pat, tik labiau praskiestoj formoj, dedasi visam krašte. Lietuvos valdžia paskelbė karą komu-

nistams, kaip Rusijos agentams. Žvalgyba valdžiai išaiškino, kad Lietuvoje komunistai sulindę į profesines darbininkų sąjungas ir jose varo savo darbą. Taigi užia profesines sąjungas. Bet žvalgyba nesugeba susekti, kas sąjungose yra komunistas ir kas ne. Ir todėl puolama visa sąjunga, puolamas pagalios visas profesinis darbininkų judėjimas. Jau pernai rudinį nebeleista prof. sąjungų atstovų suvažiavimų. Vietose atskirų sąjungų veikimą tiek suvaržyta, kad jos nebegali daryti visuotinių susirinkimų ir faktinai priverstos subirti arba merdėti. Pasilieka veikiosios tik tos jų, kurioms aiškiai vadovauja socialdemokratai, bet ir toms daroma įvairių kliūčių.

Profesiniai laikraščiai, kiek jų buvo pasirodžiusių, labai greit pribaugta už jų bolševistinę pakraipą. Kai kurios darbininkų kategorijos net įstatymais draudžiamos kurti bent kokias profesines organizacijas. Tokioj padėtyj yra militarizuotų gelžkelių darbininkai.

Valdžia nesisiečia, kad mušdama komunistinę blusą ji glusina visą darbininkų judėjimą Lietuvoje. Matomai, ji iš to net džiaugiasi. Ypatingai džiaugiasi krikščionys-demokratai. Kur tik pakrinka klesinės darbininkų organizacijos, ten tuoj pasirodo Darbo Federacija su savo ubagišku kromeliu ir bando įsigriebti į darbininkų tarpą.

Sunkumai daromi netik profesinė darbininkų organizacijom. Socialdemokratai, kurdami savo kuopas vietose, gauda laukti išitus mėnesius, kol bėna įrengti. Gauna nu-galėti įvairių sunkumų papras-tiems susirinkimams padaryti. Tų sunkumų nepažįsta krikščionys.

Baimė viešojo gyvenimo, ypač kai jis vystosi darbininkų tarpe, vaizdžiai išliko šių metų gegužio pirmą dieną švenčiant Socialdemokratų Partiją norėjo plačiai šventę organizuoti. Bet Kauno buvo įsakytas vietos valdžiai, kad tą dieną būtų ypatingai budri. Ir vietos valdžia "pasistoravojo". Keliose vietose, kaip Mariampolėje, Vilka-višky, Rokiškyje ne tik neleista padaryti susirinkimų ar manifiestacijų, bet stvertasi areštų ir net suimtyčių mušimo. Po gegužės šventės išliko visa eilė politinių bylų, keliolika žmonių pateko į koncentracijos stovyklas.

Vidaus Reikalų Ministerija tiek nemėgsta viešų susirinkimų, kai juos kviečia socialistai, kad net Seimo nariams iš kairiųjų vietomis buvo neleidžiama daryti žmonių pranešimų. Tą ministerijos budrumą gavau patirti ir aš. Rokiškyje apskrities viršininkas, negalėdamas man uždrausti kalbėti gegužės pirmą dieną, davė milicijai nepaprastą įsakymą: netrukdyti atstovui kalbėti, bet

susirinkusią apie jį minią išskirstyti. Ir Vidaus Reikalų ministeris to valdininko pasiūlymą pateisino ir patvirtino.

Valdžios globa vis plėčiasi. Jau buvo atsitikimų, kad žvalgyba puola ne tik komunistus, ne tik socialdemokratų, bet padidius laudininkus. Per savivaldybių rinkimus Ukmergės apskrity kairiųjų grupės pasirodė pavojingais krikščionims konkurentais. Kaip bematant žvalgyba padarė plačių areštų, suėmė vėl kelias dešimtis žmonių ir prie tos progos suėmė vienon vieton bolševikus, socialdemokratų ir valstiečių sąjungos žmones, visus pakrikštydama komunistais. Iš viso savivaldybių rinkimai kainavo mums keliolikos mums atimamų žmonių. Jie, kaip komunistai buvo suimti, ištremti į kitas vietas, arba sėdi koncentracijos stovykloj.

Galima neperdedant pasakyti, kad dabar Lietuvoje žvalgyba sprendžia, kas geras tėvynės sunus ir kas jos priešas. Žvalgybą jie panaudoja kaip savo įrankį tuomet, kai jiems reikia vesti kovą ar per rinkimus, ar darbininkų tarpe, ar norisi pasiūluosuti nuo neigiamo žmogaus.

Žvalgybos sauvale papildo komendantų sauvale. Dabar kiekvienoj apskrity yra komendantas, o karo padėtis duoda jam teisės leisti ar neleisti susirinkimų, išsiųsti iš savo apskrities savo nuožiuara tuos žmones, kurie atrodo jam pavojingais, leisti privalomus įsakymus tvarkos užlaikymui ir t.t. Jeigu byla eina teismui, tai ir tuomet ne kokios teisėtumo garantijos. Bet tik byla yra politinė, ji visuomet gali būti atiduota armijos ar karo teismui. O kaip teisia kad ir Armijos teismas, rodo Leono, Saparo ir Selterio, nagrinėta Kaune rugsėjo mėnesi. Už legaliai išleistą atsisaukimą rinkimams į savivaldybes tie žmonės gavo po 6-8 metus sunkaus kalėjimo tik delto, kad matė juose komunistus.

Dauguma tu suvaržymų, sauvalės ir žiaurumo gula ant darbininkų judėjimo. Musų krikščionys, liaudininkų padėdami, su karo padėties pagalba nori suderinti du nesutaikomu daiktus: jie nori užlaikyti Lietuvoje demokratines valstybes formas, bet iš esmės valdyti kraštą carinio režimo priemonėmis. Ir jie patenkinti, nes tuo būdu tikisi sustvirtinti savo pozicijas. Į socialdemokratų paklausimą Seime dr. Grinius atsakė, kad valdžia ir nenumata, kaip greit galėsianti pataikinti karo padėtį. Ir jie, žinoma, nesisukubins.

Visam kam yra galas. Prieš galas ir brutalią klerikalų viešpatavimą. Tik sunku manyti, kiek skaudžios ir sunkiai pataisomos skriaudos daro Lietuvos liaudžiai ta akla, egoistinė ir tvirkinanti "buožių" politika.

Kodėl Rusijos komunistai gražina kapitalizmą?

Rusijos komunistai pasuko kapitalizman. Ir grįžta prie kapitalizmo jie ytin smarkiai. Kodėl gi Rusijos komunistai išsižadėjo komunizmo?

Trumpą ir aiškų atsakymą į šitą klausimą galima užtikti prof. Pestrčekio brošiuroj (Rusijos pramonė po revoliucijos). Toj knygutej, ant 61 ir 62 puslapio yra paduota ištrauka iš pranešimo, kurį darė žymus Rusijos komunistas, Krumin, Dešimtam Rusijos Komunistų Partijos suvažiavimui. Krumino pranešimas tilpo komunistų laikraštyj; "Ekonomičeskaja žizn" No. 114 ir 115, 27 ir 28 dd. gegužės, 1921 Krumin tame suvažiavime tarpe ko kito kalbėjo sekamai:

"Visai klaidingai yra nurodomai apie gamybos augimą. Iš metų į metus eina gamybos smukimas. Gamybos pakilimas, prastebėtas paskutiniame 1920 metų trečdalyj, nepasiekė net 1919 m. gamybos normos. 1921 metų pradžią pasižymi neišpildymu užbrėžto darbo programos ir mušimu uždarymu pramonės įstaigų 1921 metus, veikiausiai, praisės charakterizuoti kaip apmirimo, susmukimo, o ne pakilimo, ne atgaivinimo, metus. Mes manome, kad drg. Rykov, kuris priėjo prie tokių pat išvadų, turi pilną tiesą. Paaikškinimui išreikštos nuomonės, paduodama čia gamybos lentelė, sudaryta, pasiremiant oficialinėmis valdžios skaitlinėmis, ir parodanti gamybos padėtį 1920 metuose palygintą su gamyba, koki ji buvo revoliucijos (t. y. 1916 m. — N.).

Geležies rudos 1920 m. iškas-ta tik 2% tos kiekybės, kiek buvo jos iškasta 1916 m.

Vario rudos tik 3-5% to, kiek buvo iškasta 1916 m.

Marganco tik 23 3/5%
Druskos 17%
Anglij 20%
Aliejaus (naftos) 40%
Špizio 2 1/2%
Uklo mašinų padaryta 1 1/2%
Medvilnės suregsta 5%
Audeklų išausta 4%
Linų pramonė 25%
Medžių darbai 15%
Gumos išdirbystė 5%
Popieros išdirbystė 21%
Degtukų išdirbystė 15%
Arbatos 5%
Cukraus 7%
Plytų padaryta 8%

Šitokias skaitlines apie Sovietų Rusijos pramonės padėtį paduoda komunistų vadas savo partijos suvažiavimui Kruminui nebuvo jokio išskaitliavimo piešti Sovietų gamybos padėtį juodenėmis spalvomis, negu toji padėtis išrodė. Priešingai, prof. Pestrčekij nurodo, kad Sovietų Rusijos gamyba yra labiau su-

smukusi, kaip kad Krumin pasa-kojo. prof. Pestrčekis apskaitliuoja, kad anglij 1920 m. Sovietų Rusijoj iškasta ne 20% nuošimčių tos kiekybės, koki buvo iškasta 1916 m., o tik 10%.

Paėmę valdžią, bolševikai sutvėrė darbininkų komitetus, kuriems buvo pavesta visa dirbtuvių kontrolė. Rusijoj pramonė ėmė smukti. Bolševikai sugrąžino kapitalistinius išnaudojimo darbininkų budus, mokėdami ekstra atlyginimą už viršlaikio darbą. Pamonė smuko. Bolševikai panaikino dirbtuvių komitetus ir militarizavo dirbtuves. Bet ir tatai negelbėjo. Bolševikai kareivių armijas pavėrė darbo armijomis. Vienok darbo armijos irgi kur ten dingo. Prof. Pestrčekis sako, kad iš darbo armijų darbininkai išbėgioję. Bolševikai ne neužsi-mena, kas atsitiko su darbo armijomis. Niekas neišėjo nė iš subatvakarių darbo.

Priartinio bado, kurį Plechanov pranašavo dar 1917 metų se. Štai ką rašė Plechanov savo laikraštyj "Edinstvo" No. 44 gegužės 20 d., 1917 m.

"Ne kiekvieną duotą laiką galima perorganizuoti visuomenę socializmo pamatais. Socialistinis surėdymas reikalauja, mažžiausia dviejų būtinų davinų: 1) aukšto laipsnio išvystymo gamybos įrengimų (vadinamosios technikos); 2) labai augstai išsivysčiusio tam tikros šalies dirbančiosios liaudies susipratimo... Jeigu darbininkai mėgintų organizuoti socialistinį gamybos būdą stokuojant nurodytų sąlygų, tai iš jų mėginimų nieko gero neišeitų. Jiem pavyktų suorganizuoti tik bado... Neišvengiama "bado organizavimo" pasekmė pasirodytų nuožmus ekonominis krizis, po kurio darbininkai atsidurtų daug prastesnėj padėtyj, kaip kad toji, kurioj jie buvo pirm savo mėginimo."

Šiandien bolševikai, kad išsi-gelbėjus nuo bado išsižada savo komunistinių eksperimentų.

— N

L. S. Sajungoje

Ką nuveikė L. S. S. Aštuntasis Rajonas.

Chicago. — LSS-o VIII-tasis Rajonas įkurtas jau keliolika metų atgal. Per tą savo gyvenimo laiką Rajonas buvo surinkęs į savo eiles keletą šimtų daugiau ar mažiau savo klesos reikalais susipratusių darbininkų. Rajonas, kaipjo šaka LSS-o ir Socialistų partijos narys darbavosi, auklėdamas klesinę lietuvių darbininkų sąmonę prakalbomis, literatūra etc. ir traukdamas juos į socialistinį pasaulio darbininkų judėjimą. Kartkartėmis buvo dagi organizuojama propagandos mokykla, kur d. Grigaitis dėstė politinę ekonomiją ir teikė šiaip naudingų darbininkams mokslo žinių. Ir ne vienas draugų, kur netingėjo lankyti mokyklos ir klausė dėstomųjų dalykų, nemaža pasimokino. Be to VIII Rajonas padėjo organizuoti Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo kuopas (dabar, "komunistų" suagituotos progresistės purkštuoja į socialistus); rajonas prisidėjo prie organizavimo ir šiaip įvairių darbininkų susisėlimo draugijų. Žodžiu, atsižvelgiant atgal į netolimą, vietos lietuvių darbininkų judėjimo istoriją matome, kad Aštuntasis Socialistų Sąjungos Rajonas yra nemaža darbo nuveikęs. Pastaraisiais metais jo, kaip ir visos Sąjungos veikimas buvo kiek sutrukdytas "komunistine" liga, bet dabar vėl tos ligos atsikratant ir socialistiniam judėjimui einant į normalnes vėžes, Rajonas vėl galės užsimti rimtu darbu.—Narys.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "NAUJIEŅUS"

Šimto Nuošimčių Patrijotas

UPTON SINCLAIR'O EINAMOJO LAIKO APSAKYMAS

(Tesinys)

Petrui rodės, kad jį vėl isterijon įpuls ir jis išsigando. Jis mėgino prašyti jos, bet ji staiga pašoko. — Šalin! — sušuko ji. — Buk geras, eik sau ir duok man ramumą. Aš pagalvosiu ir nutarsiu, ką aš su savim padarysiu. Ką aš nedaryčiau, aš tavęs neįveiksiu, todėl palik mane vieną ir eik sau greitai!

XXVI

Ji išvarė jį iš namų ir Petras išėjo, bet pilnas neramumo. Jis tjo gatvėmis, nežinodamas kur dėtis, prisimindamas sau tas klaidas, kurias jis padarė ir kankindamas save visų skaudžiausia mintimi: koks skirtingas galėjo būti mano gyvenimas, jei tik pas mane būtų buvę proto tą padaryti, ar šito nedaryti! Atėjo vakarienės laikas ir Petras pavaišino save geru

valgiu, bet nei tas nenuramino jo nei kiek. Jam stovėjo akyse Stasės pareinanti tą valandą namon. Ar Ona papasakojo jai, ar ne?

Tą vakarą Guberio Gynimo Komitetas surengė didelį masinį susirinkimą ir Petras nuėjo į jį, bet pasirodė, kad tai buvo blogiausias dalykas, kokį jis galėjo padaryti. Jo proto stovis visai neatitiko smarkiams šito prisikimštinio susirinkimo geismams. Petras vaizdavo save susektu ir niekinamą; jis mat negalėjo žinoti, ar tas neatsitiks su juo. Ir vėl šitas susirinkimas — tukstančiai darbininkų, pūslėliai dešnai kalviai, pečiai kaip kumpiais uosto darbininkai, kumščiai kaip kultūvėmis trokininkai, šimto pavojingų rusių ilgaplaukiai radikalai, moters, kurios mojavavo raudonomis skarelėmis ir tiek spiego, kad Petrui juos atrodė baidyklėmis su žalčiais ant galvos vietoj plaukų.

Tokias gaujines beprotiškes kėlė Guberio byla; ir Petras, žinoma, žinojo, kad visiems šitiems žmonėms jis buvo išdavikas, nuodingas kirminas, žaltys tunas žolėse. Jei jie kada sužinotų, ką jis daro — jei, sakysim, kas nors atsisistotų ir išduotų jį šitai miniai — tai ji tuoj nutvertų jį ir suplėšytų į smutus. Ir gal šią patį valandą Onytė pasakoja Stasei: Stasė pasakos Andriui, Andrius pradės abejoti ir apstatys Petrą Gudžų šnipais! O gal jau jie dabar apstatė jį šnipais ir žino apie jo suėgus su Ma-

givnei

Apyktas tokių nuogscijų Peras klausė Donaldą Gordoną, Džiano Durando ir uosto darbininkų vado, Sorenseno įsikraščiaimų. Jis turėjo klausytis, kaip viena po kitos buvo sušakama klastos, kurias darė Gofė; jis turėjo klausytis, kaip apskriejo teisininkas išvadinama gydytojo kreivai prisiekauti, o jo agentai smeižikais ir klastuotojais. Petras negalėjo suprasti, kodėl leidžiama kalbėti tokie dalykai — kodėl šitie kalbėtojai visi nesukūšama į kalėjimą. Vietoj to, jis turėjo sėdėti ir klausytis; jis buvo priverstas net aploduoti ir rodyti, kad jis sutinka su tuo! Visi kiti Tralkos Trusto ir apskriejo teisininko raštips žvalgai taigai turėjo klausytis ir apsimesti busią jie sutinką! Svetainėj Petras susitiko su Mare Jankovičaitė ir jam teko greta su ja atsisėsti. — Ar matai tuos "dikus" tenai? Pasižiūrėk į jų terlas! — sakė ji. — Kurie? — paklausė Petras.

— Ana tas, ką atrodo kaip nosiadauzą ir kitas šale jo su žiurkės veidu, — paaiškino jį. Petras pasižiūrėjo ir pamatė Magivnę; Magivnę pasižiūrėjo į Petrą, bet nedavė jokio ženklų.

Susirinkimas tęsėsi mažne iki vidurnakčio. Guberio gynimo fondan sudėta keli tukstančiai dolerių ir priimta žiaurios rezoliucijos, kurios priskyta atpausti ir išsiuntinėti į visas šalies darbininkų vietų unijas, Petras išėjo nelaukda-

mas pabaigos, nes jau negalėjo laikytis prieš savo paties baimių ir rūpesčių slogą. Jis prisigruvo po minią ir iššėjęs priemenon susitiko aidolistų vadą Petriką Makormiką.

Rusčiame šito vaikinio veide susijudinimo buvo daugiau, negu Petrui teko jo kada matyti pirmiaus. Petras manė, kad jį susirinkimas taip sujudino, bet tas priėjo prie jo ir šuktelėjo: — Ar girdėjai naujieną?

— Naujieną?
— Onytė Todaitė nusižudė!
— Dieve mano! — pratarė Petras, svirdamas atgal.

— Ada Rutaitė man tik ką papasakojo. Stasė parėjusi namon rado raščiuką Onos paliktą, kuriame ji sakė, kad ji eina nusiskandinti.

— Bet kas? — kodėl? — šaukė Petras baimės apimtas.

— Ji tiek kentėjusi, jos svcikata taip buvusi sunykus, kad jis prašo Stasės neįieškoti jos kūno ir nedaryti trukšmo — jie jos nerasią niekuomet.

Ir nors Petras buvo išsigandęs ir nustiebtas, jo vidujinis aš lengviau atsiduso jame. Onytė išlaikė savo žodį. Petras buvo išgelbėtas.

(Bus daugiau)

Socializmo Abecela

(E. V. Debeso aiškinimu)

Vidurinis tikslas. — Pakelti darbininkų klasę nuo negyvosios alginės vergijos lygmės iki kiltos laisvės, orumo ir susivaldymo aukštųjų — tai pats svarbiausias tikslas, vidurinis tarptautinės socialistų darbuotės siekinimas.

Moksliski budai. — Panaudojanti ir pasitikimi budai šitam tikslui pasiekti yra remiami ne žmogaus gerumo teorija, ar utopinėmis svajonėmis, o naujaujau mokslinio tyrimų išdavamis, kurios atskleidžia penkių dešimtų metų pramoninio ir visuomeninio vystymosi išmėginimus.

Socializmas yra naujovinės laisvos visuomenės mokslas, paremtas kooperatine pramone, jeikias lygią naudą visiems, be vergijos šešėlio nesmagumui kelti ar pirmynėiginei visuomenės tvarkai temdinti.

Naujovinė Istaiga. — Socializmas, pramonės plėtotės išdava, būtinai yra naujovinė istaiga. Jos negalėjo būti senovės ar viduramžių laikais. Tam tikros sąlygos, pavyminių permainų augis gaminimo būduose turėjo būti pirma jo, o joms apsirėiskus, Socializmas gavo pradžia ir, evoliucijai besivystant, Socialistų darbuotės plėtės, leido gilyn savo šaknis ir šiandien jo šalininkai skaitoma milijonais, jis padaro pajiegiausią ekonominę organizaciją ir didžiausią politinę partiją ant žemės.

Nei plutokrato, nei valkatos. — Visų pirma prisizurėkime tai pramoninei visuomenei, kurioje Socializmas atsiradė. Nuo feodalizmo sistemos nugriovimo laiko ji gyvavo įvairiose sąlygose ir rėmės maža gamyba, rankų darbu, primityviais įrankiais. Jaunuolis pristodavo prie meistro ir mokydavos amato. Jis tuomet budavo ant lygios su anuometiniu "darbdaviu" ir galėdavo lentyniuoti su juo ir visais kitais lygiomis išlygomis. Kodel? Nes, kaip jo darbdavis, taip ir jis buvo savo amato įrankių ponu. Jie buvo prasti, pigūs, jais galėjo dirbti jis pats vienas, jų negalima buvo monopolizuoti ir jis pats įstengė juos nusipirkti; kad jis padirbo, priklausė jam ir jei jis netingėjo, galėjo gyveninti, palyginti išteklų ir jo šeimyna niekuomet nematė trūkumo vargo.

Lenktynės tarpe darbininkų buvo įgimta tvarka tuoju laikotarpiu.

Patsai tuomet vartotų įrankių budas, kuris visuomet nustato gamybos budą, neleidžia monopolias ir lenktyniuojamoji pramoninė sistema buvo išplėsta pilnai iki savo galutinų kraštų. Reikia pastebėti, kad šitai sistemai buvant Amerikoje nebuvo nei plutokrato, nei valkatos — kad šitų žodžių nebuvo to laiko žodyne. Taip pat reikia žinoti, kad toji sistema, kurioje vienas yra galimas, kitą padaro neišvengiamu.

Alginės vergijos nebuvo. — Tuoju laiku nebuvo alginės vergijos. Vienas žmogus dirbo pas kitą ne prigrūdamas nuo jo akiai, o mokydamas amato, kad jis taipgi galėtų patapti meistru ir lenktyniuoti atviroj dirvoj, neprašydamas jokių malonių savo visuomeninės paramos daliai.

Prie šitokio lenktyniavimo visi žmonės turėjo daug mažą lygią progą ir nei vieno negalima buvo atskirti nuo jo privilegijų, arba neduoti jam progos.

Neaukšta civilizacijos tvarka. — Bet šitos lenktyniavimo gadynės sekmes visuomenei apskritai nebuvo taikomos tam, kad padarius pirmynėigos, kultūros ar civilizacijos gadynę. Darbininkai buvo atsiskyrę nuo vienas kito, jie turėjo dirbti nuo anksto iki vėlai, o kadangi reikėjo padėti mažne visas laikas ir energiją, kad pagaminus užtenkamai maistui, dangai ir prieglaudai sau, tai buvo auklėjama greičiau savigi kaip visuomeniniai padėmės instinktai; nebuvo didelių turty, ne daug buvo dailės, buvo žemas apskritas protinis išsilavinimas ir iki aukšto civilizacijos laipsnio toli šaukė.

Pėr visą šitą pramoninio lenktyniavimo laikotarpį, kur buvo pasinaudojama rankų darbu ir individualiais įrankiais, tylojo Socializmas, to laikotarpio diegas, laukdamas sprogti, kada magiškuoju evoliucijos palietimu sąlygos išplėtos reikalingumą jį panaudoti pramoninio gyvenimo plėtonei ir žmonijos vystybai iš sumukusių menkųjų palyginamos izoliuotės grintelių į prakilnesnes ir šventesnes savitarpinės pastangos, draugybės, laisvės, taikos ir džiaugsmo aukštumas. Išradingasis žmogaus gabumas ėmė domėtis ir išrado, išplėtojo ir pramonę panaudojo garo jėgą kaip varomąją pajėgą. Ačiu šitoms išradimams prasidėjo naujovinė pramonės revoliucija.

(Bus daugiau)

Isakymu pinigų nepadarysi

Begalinė daugybė atspausių ir cirkuliuojamų popierinių pinigų yra svarbiausia netikimai žemos valiutos vertės priežastis Vokietijoje, Rusijoje, Lenkijoje, Austrijoje, Čecho-Slovakijoje ir k.

Vokiečių markė J. Valsčių pinigais dabar mažiau vėnta negu pusė cento, o buvo verta 24 centų. Lenkų markė yra verta mažiau negu deivinta cento dalis. Austrijos krona taipgi apie tiek, verta, ir kitų Europos šalių popieriniai "pinigai" nedaug kuo yra geresni, net Anglijos ir Francijos pinigai žymiai nupuolė.

Dideliame laipsny šitas baisus Europos šalių piniginių vertės perversmas padeda palaikyti mus kibely — mūsų fabrikantai ir eksportuotojai yra kitokioj padėty, kur jų rėmėjai yra subankrutėjusiais.

Rusijoj popierinis rublis išleistas sovietinės valdžios yra beveik nieko nevertas — nors bolševikai daug žmonių suaukdė ir grumuoja sušaudyti tuos, kurie atsisakė ar atsisako priimti komunistų pinigų jų parašytąją kainą.

Francųj revoliucininkai didžiosios Francųj revoliucijos laiku šitais pačiais budais bandė palaikyti francųj revoliucijos popierinių pinigų kreditą — ir taipgi neįstengė.

Kitai sakant, "pinigų nepadarysi" nei spaudindamas juos, nei kokiais valdžios įsakymais.

Tik tie, kurie valdo ir kontroliuoja gamybos ir paskaidos imones, kurie turi tuos daiktus, be kurių mes negalime gyventi, — gali daryti vertingus popierinius pinigus.

Tik pasaulio prekių savininkai gali padaryti popierą apkalto tarpininku. Tik tie jie gali pasakyti, ar auksas, sidabras, nikelis, varis, ar aluminas gali būti priimta kaip pinigai.

Pav., dabar vokiečių pirkliai geriau ima Amerikos popierinius pinigus kaip Amerikos auksą — vien dėlto, kad už Amerikos popierinius pinigus jie gali pirkti viską, ką tik jie nori, o jie yra patogesni vartoti negu auksas.

Be to, vokiečių valdžia — kaip ir kiekviena kita Europos valdžia, įskaitant mūsų pačių valdžią, — atima iš savo "valdinių" auksą, kad jį padėjus prie savo "auksos atsargos", kas, žinoma, yra kvailais prietarais, bet tai yra kapitalistiniai prietariai, padarantys kapitalizmo tikybos dalį.

Socializmo tvarkoj visi žmonės kolektyviai valdys ar kont-

troliuos visuomenės gamybos ir paskaidos imones ir tasyk valdžia galės išleisti popierinius pinigus paremtus gaminiais — nes tuomet valdžia įstengs atlyginti už savo popierius parupindama pagaiduojamus gaminius už jos popierinius ženklus.

Ir net tuomet valdžia negalės leisti pinigų be jokio atsižurėjimo. Socialistinė valdžia negalės išleisti pinigų daugiau negu išneša tie gaminiai, kuriuos ji kontroliuoja.

Rusijos bolševikai išleido jų daugiau ir, kaip mes jau žinome, pasekmės buvo pragaištingos.

Bet kol kapitalizmas stovi, tol mes turime turėti kapitalistinius pinigus. Tai yra, mes turime turėti tokį apkalto tarpininką, kokį priima tie, ką valdo, ar kontroliuoja mūsų gamybą ir paskaidą — išdirbėjai, gelžkeliai, ukinkiniai ir vertėivos apskritai.

Gi nenupirksi poros batų, jei tas, kuris juos parduoda, tavo pinigų nepriims. Tas pats principas taipgi tinka besiverčiant plačiu plotu.

Jei ne tas, jei pasaulinė gamyba ir šalies gaminiai nepriklausytų privatiniams individams, kurie gali atsisakyti priimti pinigų, jei to panori, — tai daugelis klūčių, kurios dabar yra apsdė valdžios, lengvai sektų išspėsti.

Šitai, pavyzdžiui, mūsų amerikinė valdžia būtų galėjusi atspausiti popierinių pinigų vietoje Laisvės bonų karo metu ir tokiu budu būtų išsivadavus nuo bonų su palukais.

Bet aš esu tikras, kad pėnagaudos ir kariniai kontraktininkai nebutų prieėmę tokių pinigų — arba būtų priėmę labai žema kainą.

Ir jokie keturminučiai oratoriai bei geltondazės brigados nebutų galėję priversti juos priimti.

Visi mūsų kapitalistai gal nėra iš "Mizuro" (užsispyrėliai), bet didžiama jų yra "nūo Hogo salos" (gobšai).

Pinigų kontroliavimas yra labai svarbus daiktas. Šiandien didieji bankininkai ir finansininkai kontroliuodami pinigus ir kontroliuodami kreditą — dideliame laipsny kontroliuoja gamybos ir paskaidos spartą: "geruosius laikus" ir "prastuosius laikus".

Bet valdymas ir kontroliavimas gamybos ir paskaidos galų gale yra svarbiausiu dalyku. Jis yra svarbesnis ir už įstatymų kurimo mašinos kontroliavimą — jei vienas nėra pavartojamas kitam kontroliuoti. — Victor L. Berger.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJENOS"

'Priderama' alga

Gelžkelio prezidentas gauna \$3000 i savaitę, o mašinistas \$60 i savaitę.

Vienas atsako už finansus; kitas, už žmonių gyvastis.

Ar algos nėra prideramos? Ne tik gelžkelio tarnyboj, bet ir visose kitose užsiėmimo šakose. Kramtomosios gumos fabrikantas gauna šimtą tukstančių i metus, o mokslininkas džiaugias, jei jis badu nemiršta.

Mašinos valdytojas sukrauna turta, o mašinos išradėjas gyvena iš draugų malonės.

Mokyklų mokytojai turi tenkintis tuo, kad prasimaitina, o dešrų fabrikio savininkas yra milijoninkas.

Komiskasis dailininkas gauna \$2000 i savaitę, o pamokslininkas, kurio uždavinys yra žiurėti mūsų doros atgijimo ir nuvesti jį dangų, džiaugiasi, jei išgali pasidėti du centų i mėnesį.

Kl. Jurgelonis

ADVOKATAS

DUODA TEISIŲ PATARIMUS

Telephone Boulevard 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakara. Seredom 9 v. ryto iki 12. Vakara 6—9. Nedėl, pagal sutarimo.

2261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Šituo mes norime pasakyti, kad "priderama alga" yra tokia, kokią kas gali paimti.

Kada paklausė Pierponto Morgano 1914 m., ar jis mano, kad \$10 i savaitę yra užtenkama alga doki darbininkui, tai jis pasakė, kad ji yra užtenkama, jei jis ją priima. (Iš New Age)

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigų iš Kenoshos savo giminėms Lietuvon, money orderiais ar draufais tegul kreipiasi pas A. Pakšį.

Iš čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausiu budu ir už pinių siuntimą pilnai atsakoma.

Parduodamos laivakortės Lietuvon ir iš Lietuvos.

Kreipkitės pas:

A. Pakšys

220 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

SVEIKI KUDIKIAI YRA TAUTOS TURTAS

Jeigu jūs negalite žindyti savo kudio — niekad nerizikuok kuo kitu, bet duok jam

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

tai yra maistas, kuris pasekmingai išaugino šimtus tukstančių kudių bėgyje praėjusių šešių dešimtų metų.

The Borden Company

Borden Building

New York

Iškirpk šį kuponą DABAR — ir prisiųsk ŠIANDIEN 10 ir gausi DYKAI mūsų knygą, KUDIKIŲ GEROVĘ, kuri paaiškina, kaip užlaikyti kudių sveiką. Taipgi gausi maitinimo instrukeijas jūsų kalboje. 0106.

Vardas

Adresas

Duokit šviesos saviškiams

Didžiausi žmogui dovana tai — šviesa. Jei išleistas pinigas šimtoriopai grįžta. Dėlo geriausią kultūrinę dovana saviškiams Lietuvoje suteiktumė, išrašę jiems

"SIETYNĄ"

dvisavaitinį kooperacijos, savivaldybės, ukio, kultūros ir profesinio gyvenimo žurnalą, šiaulių Srities Vartot. B-vės ir Lietuvos savivaldybių organą, kuris sklaido mūsų kalmo tamsos ukus, žiebia jo kultūros ugnį, stiprina jo ukio jėgą ir visuomenės organizuotę.

Tas šviesos spindulys jums apsiėtu tik 3 doleriai — "Sietyno" metinė prenumerata, — kurie reikia pasiųsti adresu:

šiauliai, Dvaro g-vė, 24. "Sietynui" — Lithuania.

PINIGAI

Siųsk pinigus i Lietuvą per atsakančią istaigą, per istaigą kurios kasdieninis kursas yra teisingas ir delto pigiausias. Siųsk per istaigą, kurios pinigų orderiai pasiųsti Pašta, Cekiais ar Telegramais yra kuogreičiausiai priduoti ir apmokėti ypatai Lietuvoje tikrais pinigais pilnoj sumoj. Istaiga, Amerikoje ir Lietuvoje visiems gerai žinoma.

FEDERAL BOND & LAND COMPANY

666 W. 18th St., Chicago, Ill.
1439 S. 49th Court, Cicero, Ill.

PATRIJOTIZMAS

Pačėdumas turi but pasargos žodis IOWA STATE SAVINGS BANK

Kapitalas ir Perviršis — \$120,000.00.
S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts. SIOUX CITY, IA.

Telephone Yards 5834

DR. P. C. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iė ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

SENIAUSIA Agentura VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linių i Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdamą, Bremeną, Hamburgą, Liepą, Karaliaučų ir kitus portus i Eidkūnus ir i patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia i Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.

Pinigus i Lietuvą siunčia telegramu. Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBES" SPAUSTUVE Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.

Spausdina konstitucijas, knygas, laiskams popieras, ylakatus, vizitines korteles, baltams tikėtus ir tt.

"VIENYBES" EINA DU-KART SAVAITĖJE

Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrių "TARKA"

AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybę" Bendrovės šėrus. Dividendai mokami. Atėityje bus didelis pulnas.

Vienas šėras \$10.

Užlaiko didėlį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikalaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiskus, reikalaukite mūsų piniginio kurso ir knygų katalogo.

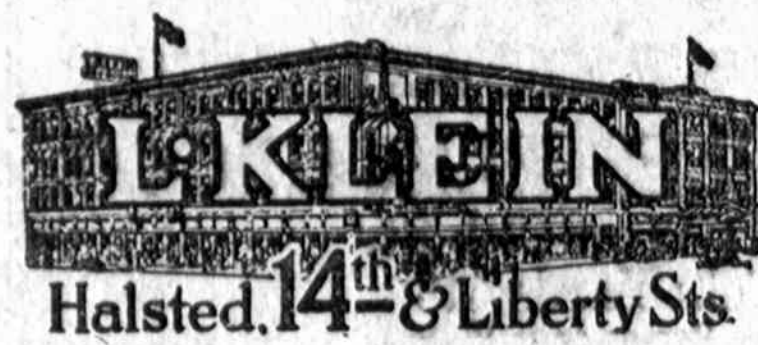
Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. Co.
193 Grand St. B Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė, Ten galybė.

JOE SHINKUS
Generalis, Lietuvos
pardavėjas No. 4

Pradedant su pėnėdėliu, gruodžio 5, dvigubos stampos kasdieną. Krautuvės valandos nuo 8:30 ryto iki 6 val. vak., iki tolesniam pranešimui.

Shirt Sale

Tai yra produktas įžymių marškinių išdirbėjų — pirktas už nupigintą kainą, kas suteikia mums galę daryti pasiulymą už sutaupymą pusės ar daugiau, negu dabartinės reguliārės kainos. Ištikro proga, kurią Chicagos visi vyrai — ir moterys mąsto duoti marškinius Kalėdų dovanoms — turi pasinaudoti patys.

Perfecto marškiniai, šilkiniais dryžiais madras. Puikiausios ryšies aušto madras, Angliško madras, ir naujaujau dryžių marškiniai, merkarizuoto Jacquard madras, puikūs medvilnų madras ir gražiaus parkelio marškiniai.

Galey ir Lordo puikus perfecto marškiniai, puikiausiu specialiu valakny. Galey ir Lordo šilkiniai naujos ryšies margulio. Vienodos spalvos, Sphinx šilkiniai valakny marškiniai. Galey ir Lordo carreaux valakny. Lucernė Jacquard šilko valakny maršk.

Satin dryž, storo Habutai plataus audeklo marškiniai. Perfecto šilkiniai crepe de chine, visai baltos šilko jersey, satino dryžiai plataus audeklo.

\$1.35

\$3.00

\$5.00

Kas Dedasi Lietuvoj

Milžiniškas protesto mitingas Kaune.

(„Naujienu“ korespondencija)

KAUNAS, X. 23. — Lietuvos piliečiai rimtai yra susirūpinę savo jauniosios nepriklausomos valstybės likimu. Ir ne be pamato. Lietuva paskutiniu laiku atsidurė dideliame pavojuje. Imperialistinė, vadovaujama grupė ir kunigaikščių grobybė, globama Antantės Lenkija yra pasiryžusi Lietuvą praryti. Ar pavys atsispirti prieš tą daug stipresnį fizine jėga priešą ir apginti šalies nepriklausomybę, tai priklauso nuo tautos valios, tvirtumo, piliečių išsivermės ir jų sugebėjimo išsipaulyti iš statomųjų mums gudrių ir vinygų pinklių. Turime vistik vilties, kad Lietuvos daug kentėjusi liaudis ir iš praeities atmindama lenkų bajorų—baudžiauninkų darbelius, kada jiems mus valdant žmogus darbininkas buvo laikomas žemiau ir už šunį,—o lenkų bajorai, kaip patys faktai rodo, nei kiek negeresni ir šiandien (Atsiminkit pastarųjų dienų įvykius Vilniuje!), — tai jie beveik greičiau žūti, bet nieku būdu nepasiduos grobikų vergijon. Tai ne tušti žodžiai, bet faktai, kurie aiškiai reiškiasi Lietuvos piliečių pasiryžime. Tai aiškiai matyt nuo pat pradžių Brukselės derybų su lenkais, ir ligi šios dienos, kuomet nelemtuoj Hymanso projektu gudrus ir vilyngi pasaulio diplomatai nori Lietuvą atiduoti poniskos imperialistinės Lenkijos globon. Liet. piliečių pasiryžimas nepasiduoti paskutinėmis dienos mis pasireiškė mūsų laikinojo stinėj Kaune. Ketverge, spalio 20 d. Miesto Liaudies Namuose 8 val. vakaro, įvyko labai skaitlingas mitingas. Atjausdami kraštui bendra pavojui, žmonės užmiršę skirtingumą savo pažiūrų bei įsitikinimų, ėjo visi turti tvirtą savo žodį. Prisikimšo pilnutėlė didelė Liaudies Namų salė — darbininkų, inteligentų, vyrų ir moterų. Susirinkusiųjų upas buvo nepaprastai pakilęs. Prie scenos pasirodo žilgalvis kun. J. Tumas ir trumpa savo prakalba atidaro mitingą. Paskui išrinkus mitingo pirmininku L. Noreika, prasidėjo prakalbos. Pirmas kalbėjo prof. Voldemaras, paskui vsą eilę kitų. Visų kalbėtojų išskyrus vieną (k.-d.) kalbų tonas buvo vienas ir tas pats: Hymanso projektas, tai klatingos pinklės pražudyt mūsų nepriklausomybei, ir apie jo priėmimą negali būti nei kalbos!

I klausytojus didesnio įspūdžio padarė prof. Voldemaro, socialdemokratų frakcijos St. Seimo nario Digrio ir vieno darbininko kalbos. Voldemaras smerkdamas mūsų delegaciją, kad ji besiderėdama su lenkais, jau priešus liepto galą, pažymėjo, kad jei mes priimtume Hymanso projektą, tai reikėtų ne ką kita, kaip Lietuvos savu noru atsisąjėdijimas savo nepriklausomybės, nes pasirašius Hymanso projektą Vilnius vis tiek pasilieka Lenkams, o Kauniškė Lietuva patenka pilnon Lenkijos globon, ir turėtų tik tokios „laimės“, jog mokėtų Lenkų skolas, o mūsų piliečiams tektų lieti kraujas lenkų didikų užgaidoms, nes jų obalsis — „nuo jurių lig jurių.“ Taigi, sako, verčiau mes garbingai žusime, negu patys liuosu noru atsisąjėdijime savo nepriklausomybės priimadmi pirmąjį arba antrąjį Hymanso projektą. Tie žodžiai publikos buvo sutikti griausmingu rankų plojimu.

Tokioj pat prasmėj kalbėjo ir soc.-dem. Digris. Jis kritikodamas mūsų delegaciją, pažymėjo, kad Hymanso projektas jokių būdų mums nepriimtinas, nes Hymanso projektu siuloma-

jame Vilniaus kantone tautų mažumoms neduodama jokių teisių, o kauniškė Lietuva tame kantone negalės turėti jokios įtakos, nes tą sritį valdys želigovskio valdžia. Pabaigus jam kalbėti, griausmingi plojimai.

Vienas darbininkas darbininkų vardu pareiškė, jog kaip jų dirbtuvės, taip lygiai ir visi kiti darbininkai yra griestai nusistatę prieš Hymanso projektą. „Priešui kėsintis pavergti Lietuvą, su ginklu rankose stosime jos ginti!“ — Gausus plojimas.

Stojusis vienas k.-d. teisinti delegacijos bei valdžios taktiką derybose su lenkais, susitiko su didžiausiu minios protestu, ir neleista jam kalbėti, nors jis ir darė didžiausių pastangų.

Galop buvo priimta rezoliucija griežtai atmetanti Hymanso projektą, kurioj primenama paskutinių dienų lenkų šunybės Vilnių. Steigiamajam Seimui išreikšta papeikimas už pataikavimą propagandai priimti Hymanso projektą.

Reikia tikėtis, jog kauniečiai lietuvių pavyzdžiu paseks ir visos Lietuvos piliečiai, griežtai atmesdami Hymanso projektą, nes kitokios išiegos nėra.

— Pet. Klimka.

KAUNAS.

Spektakliai darbininkams.

Kauno Dramos Vaidykla pradėjo daryti skiriamus darbininkams ir moksleiviams dieninius spektaklius papiginta bilietų kaina, 15—3 auks.

Pirmutinis toks spektaklis buvo surengtas nedėlioį spalio 16 d., 3 val. po piet Miesto Teatro salėje. Suvaizdinta Putino drama „Valdovo Sunus“. Publikos, daugumoj liaudies, buvo beveik pilna salė. Vaidino gražiai, publikai patiko.

Spalio 23 toj pačioje salėje buvo vėl papiginta kaina liaudžiai spektaklis, 1½ val. dienos. Vaidino „Patašas ir Perlamutras“. Pagirtinas dalykas, kad darbininkai turi progos gražiai praleisti liuosą šventadienio laiką.

— Kauno darbininkas.

Savitarpinė pagalba arba lenktynės

Didele nepažymėta šalimi mokslo išradimais yra žmogaus gyvenimo vertė. Visuomenės mokslas dar vis savo kūdikybė. Jis yra dideliu rytojaus vykinu.

Demokratybė turi paluosuoti savo viešąją opinią, arba žūtį. Prievarta negali jos nuslopinti. Prievarta nėra kabusis visuomenės pradai.

Bet tikyba ir filozofija moko tokio prado, kuris yra vyraujančiu ir pamatiniu žmonių su gyvenimo pradai. Jis vadinama meile, brolybe, savitarpine pagalba, visatiniu patarnavimu.

Savęs išlaikymas yra pirmutiniu gamtos dėsniu; bet patarnavimas ir pasiaukonė taipgi yra pirmutiniai žmonių instinktais, kurių bočiai yra gyvulių pasauly. Vienetas turi išlaikymo instinktą ne tik sau, bet ir padarčiai.

Šitas padarčių išlaikymo instinktas buvo nuslopintas ir užmestas žmonių visuomenės kovos daiktams ir galybei įgyti.

Darvinas patyrė, kad savitarpinė pagalba yra svarbiausiu veiksmu gyvųjų pasaulio kovoj su gamta ir jis patyrė tą patį veiksmą žmonių besirutuliojant į protinę kooperatyvą. Naujovinis mokslas virto kooperatine protinės pastangos valstybe.

Iš reikalingų bendriems kooperatinams darbams savitarpinių prievolių išsirutuloja dorinė prasmė. „Mylėk savo artimą kaip pats save“, sako Darvinas, „yra visuomeninio svarumo dėsni, nes jis išreiškia būtina įjėgą, palaikančią visuomenę kruvoj ir padarančią žmonių pažangą galima“.

Kaip mes galėtume išlaikyti stiprinančią lenktynę vertę ir prašalinti gyvenimo reikalams pragaistingas lenktynių sekmes? Pragaistingosios lenktynės, kurios dabar labiausiai mus vargina yra tarp klasių. Todel čia pareina ant visuomeninio teisingumo klausimo.

Norint suorganizuoti kooperatinę tarnybą visame ekonominiame gyvenime, reikia visai

išsąjėdinti savigumo kaip ekonominio prado. Tąsų žmonės bus sujungti į kruvą, o ne atskirti savo ekonominiiais reikalais. Kooperacijos upas ir budas yra mokesčių žmonių pažangos dėsniu.

Lygios teisės ir lygios progos yra tik pirmutinė demokratybės čarterio dalis. Visuomenės tarnybai reikalinga savitarpinė prievolė. „Laisvė“ ir „lygybė“ abi, ar viena kuri jų yra negalimos be „brolybės“.

Ekonominis visuomenės veiksmas dar vis vykinama daugiaus pelnui kaip patarnavimui.

Verteivis dabar bando laikytis dvigubo saiko: kapitalui pelnai; darbininkams tarnautė. Verteivis tvirtina, kad alpagėlių reikalu yra gaminti, duoti bendruomenei vertę be šykštumo; tytomis gi pripažįsta ir praktikoje stoji už tai, kad kapitalo yra privilegija įieškoti privatinio patogumo ir pelno be jokio varžymo, jei varžymo galima išvengti.

Kiekvienas savo pareigas turi atlikti pats. Jei mokytojas, pamokslininkas, gydytojas ir kareivis yra bendruomenės tarnais, tai kodel finansininkas fabrikantas, alpagėlis ir ukninkas negali jais buti?

Kaip tik pareikalaujama, kad visuomenė iš kiekvieno reikalauj kokio nors naudingo patarnavimo, tuojaus kiekviena darbininkų grupė pakyla ir sako, kad ji yra visų naudingiausia.

Gamybos inžinierius pasakė: „Aš pakankamai įtikinau save, kad mes galėtume sumažinti darbo valandas iki keturių kasdien, o ilgainiui iki dviejų“.

„Kaip, socializmu?“ sušuko atklausėjas.

„Ne“, atsakė jis, „paprasta inžinieryste“.

— (Harry F. Ward).

VELTUI! VOLTUI!

Brangūs Daiktai Kalėdų Dovanoms

UŽ

KIRK'S AMERICAN FAMILY SOAP

Zabovos, lėlės, žaidimui įrankiai, jubilierija, sidabriniai daiktai, pjaunami įrankiai, China, alumino indai, pjaustytas stiklas, puodai, paveikslai, namams rakandai, ir sporto reikmenys ir tt.

Pasiskirk Sau Daiktą DABAR

Kuomet pas mus visko dar yra ir vengiant Kalėdinių skubumų, todel patariame iš anksto pasirinkti dovanas.

*Nusineškite įvyniojamą popierą ir artimiausią dovanų krautuvę.

27 W. Lake St. 1232 W. North Ave. prie tilto

Galite sutaupyti daug pinigų ant Kalėdinių pirkinčių, jei tik priduosite įvyniojamą popierą DABAR. Neatidėliokite, ateikite šią savaitę, kadangi tuli dalykai labai smarkiai eina ir mes negalime papildyti naujais daiktais.

Yra ekonomiška pirkti AMERICAN FAMILY SOAP bakais, tuomi pasinaudosite šiuo Kalėdų pasiūlymu.

JAMES S. KIRK & COMPANY, Chicago

Išdirbėjai JAP ROSE — auksiniai giedrus, permatomas prausymuisi ir maudymuisi muilas.

IS SOCIALISTŲ DARBUOTĖS.

1 V. R. Valdžios byla su Mrs. Rose Pastor Stokes, socialiste ir knygų rašytoja, kuri buvo nu-teista dešimčiai metų kalėjimo už šnipybės akto peržengimą, tapo panaikinta federalio teismo Kansas City mieste. Mrs Stokes buvo nu-teista pasaulinio karo metu, bet jos byla buvo paduota federaliniam apygardos teisman pasiremiant tuomi, kad „jury“ buvusi vienpusiška.

Paskutiniuose rinkimuose Pittsburghe kamto socialistų tikietas gavo apie 15,000 balsų. Pattono miestelis išrinko socialistus, Wilmerdingas, kur yra didieji Westinghouse'o kompanija, socialistus aldermaną ir mokyklų direktorių. Turtle Creek'e, kur Westinghouse Electric kompanija randas socialistų kandidatai gerai kilmę balsų ir kelioms vietoms prisiejo imti kandidatus mišriai. Braddocke, North Braddocke ir visuose Pittsburgho apskrįčio pramoniniuose miesteliuose socialistai pasižymėjo balsų daugumu.

Partijos sekretorius iš Washingtono rašo: Tik-tą parėjau iš teisingumo skyriaus, kur aš kalbėjau apie amnestijos klausimą su įvairiais to skyriaus viršininkais. Mane užtikrino, kad kalėjančio McNeilio saloj, Washingtone drg. Emilio Hermano, dešimtametė pasmerktis tapo sumažinta ir ji baigsis gruod. 24 d. ir kad prie augšausios galimos progos bus rupinamasi paluosuoti visi kiti politiniai kaliniai. Senatorius France pasakė man, kad jis tikrai tiki, kad prez-Harding paluosuosiąs politinius kalinius, kaip tik visi prirengimai taikos paskelbimu bus užbaigti.

Pasaulinio Karo Veteranų delegatai, tarp kurių yra penki su garbės medaliais, neseniai įteikė prezidentui Hardingui širdingą prašymą paluosuoti Eugene V. Debsą ir 140 kitų politinių kalinių.

ERB. Naujienu skaitytijos ir skaitytolai prašomi pirkinčių reikalais eiti į tas sankrovas, kurios skelbiasi Naujienose.

Padarysime 500 namų linksmais Ateik į mūsų dirbtuvės brenčių

\$25

Nupirks didelį Phonographą 1922 modelio, kuris gražina visokio išdirbimo rekordus, su raštišku GVARANTAVIMU ant 10 metų. Šių phonographų reguliār kaina nuo \$100 iki \$200

Tik 500 phonographų su tokia kaina.

Tik \$42

VELTUI Jūsų pasirinkime iš 24 rekordų, 500 plieno adatu, taipgi daimanto adatu su kiekvienu phonographu. Ateikite pas mus ir mes

parodysime gražiausius phonographus. Kiekvienas phonographas yra peržiūrėtas mūsų mechaniku, 15 metų patyrimo. ATEIK TAIP GREIT, KAI GALI GERIAUSIAM PASIRINKIMUI. MES PALAIKYSIME IR KADA NORĖSI, TADA PRISTATYSIM. VOLTUI PRISTATOME VISUR. JEI GYVENI UŽ Miesto, PASIŪSIME C. O. D. DALESDAMI PERŽIURETI PIRMIAU, NEGU MOKĖSI PINIGUS.

Main Salesroom Factory Branch
1020 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Atdara kasdien nuo 9 iki 9. Ned. iki 4 val. po pietų.

KALEDŲ DOVANOS

Nustebink savo moterį ir draugus su Kalėdų Dovanoms. Turime skalbiamų mašinų, ant grindų ir stalo pastatomų gražiausių ir visokios rūšies lempų. Specialiai žemos kainos prieš Kalėdas. Labai specialės kainos Kalėdų egiatėms šviesos.

Suvedame dratus ir sudedame fixtures į 6 kambarų namą už \$69.00. Persitikrinimui kreipkitės pas mus arba telefonuokite, o mes suteiksim apkaivimą. Darbą visuomet garantuojame.

Taipgi laikome elektros įrankių krautuvę ir tal-some viską namieje. Musų kainos prieinamos.

NEW PEOPLES ELECTRIC CO.
1711 West 47th St.
Tel.: Yards 413
Tarpe Hermitage ir Paulina.

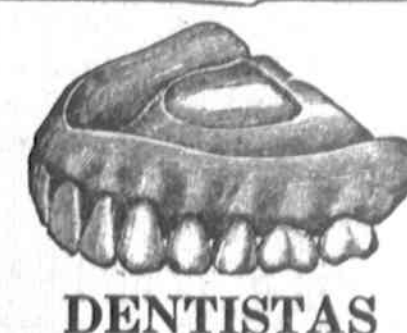
Dainos Vienam Balsui

Parašė Stasys Šimkus
Kaina — 35c.
Bet mes dabar parduosime atpiginta kaina — po 25 centus kiekvieną.

Sekančias dainas galima gauti:

1. Lopšinė
2. Sunku man gyventi
3. Ne del tavęs aš, mergelė.
4. Pamylėjau vakar
5. Vai varge, varge
6. Vai putė, putė.
7. Era mano brangi.

Užsisakykit tuojau iš
NAUJIENU KNYGYNŲ
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DENTISTAS

Kainos Numažintos
Gold Crowns — taip žemai \$3.50
Plates — taip žemai \$8.00
Bridgework — taip žemai \$4.00
Už šitas kainas gali atlikti sau naudingą dalyką tuojau. Darbą gvarantuojame, kaip geriausią.

Egzaminavimas veltui
Dr. Frank Satten
Kampas 47-os ir Halsted St.

DR. HERZMAN

Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St. po No. 3313 So. Halsted St.
Moral Betuvimas kinemas per 23 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gyda skleris ir chorooidas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1825 W. 18th St., netoli Flak St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Telefonai: Dienomis: Canal 8110 arba 857
Naktimis: Drexel 956 — Drexel 4186
GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St. VAL.: 9—12 ryte ir 8—9 val. vak.

A. SHUSHO AKUŠERKA

Torū patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūri ligones ir kūdikį laika ligos.
10929 S. State St Chicago, Ill.

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliai
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampas S. Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St. Tel. Lafayette 4988.
Val.: 1-4 ir 7-9. Ned. 10-12 pietų.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 15 metal Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos Moterikų, Vyriskų ir Vaikų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2886

Dr. Maurice Kahn
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave. Tel.: Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 12 val. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. Naktimis ir nedėlioį po pietų. Tel.: Oakland 1294

Tel. Austin 787
DR. MARYA DOWIATT—SASS.
Kai tik sugrįže iš Californijos ir val tps savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9 vakare išskiriant nedėliadienis.

Telefonas: Boulevard 7042
DR. C. Z. VEŽELIS
Lietvis Dentistas
4712 South Ashland Ave., arti 47-toe gatvės

DR. M. STAPULONIS
Gydas be gyduolių ir be operacijų
3347 Emerald Ave.
9 iki 11 ryte ir 9 iki 10 vakare
Tel.: Boulevard 9397
731 W. 18-ta gat. 2 iki 8 vak.
Tel.: Canal 279

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryte ir 1—4 vak.
Phone Canal 267

Telefonas Pullman 866
DR. P. P. ZALLYS
Lietvis Dentistas
10801 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryte iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

CHICAGOS ŽINIOS

LEGALISKAME ŽODYNE NĖRA SIMPATIJOS.

Bado desperacijos apimtas Joseph Nowak, ex-kareivis, išbuvęs visus metus be darbo, anksčiau anaryst įsilaužęs William'o Szyt's'o valgomųjų daiktų krautuvėn, 2150 W. 18-tos gatvės tikslu pasivogti duonos kepalėlių, kad numarintus alkį. Nelaimėn krautuvės savininkas sugavo Nowaką visu ramumu važgant duonos kepalą ir jis jį suareštavo. Maxwell gatvės teisme teisėjas Lawrence B. Jacobs apgaistaudamas jam pasakė, kad, girdi, legaliskame žodyne nėra simpatijos ir jis jį baudo \$5,000 parankos negalys paleisti.

GAL SURINKS \$10,000 GY- NIMUI MURPHY.

Nuo kiekvieno Gas Workers' unijos nario dabar renkama po \$5 Timoshy ("Big Tim") Murphy gynimo fondan. Murphy yra įtariamasis \$325,000 Dearborn Stoties pašto apiplėšime. Jis yra viršininkas unijos prezidentas.

HARDINGAS UŽ ŽYDUS.

Chicago Komiteto Rytų Europos Žydams Šepty galva, Jacob M. Loeb, gavo anądien ilgą užuojautos laišką nuo prezidento Hardingo. Hardingas savo laiške išreiškė didelę žydams užuojautą ir simpatiją.

Chicago žydams kvota yra paskyrta surinkti \$1500,000.

PRAPUOLĖ TRIJŲ METŲ MERGAITĖ.

Trečiadienį prapuolet policisto Edwardo Coughlin'o trijų metų amžiaus mergaitė, Margaret, 1131 N. Avers ave. Buvo spėjama, kad žmogvagiai ją pagrogė, bet vakar jos tėvas atrado ją į šimtus supjaustytą Mrs. Ralph Pencos, 1126 N. Avers ave., namuose. Ten rado nusižudžiusią ir Mrs. Ralph Pencos. Taigi policija spėja jį nusižudę iš proto nužudę tą mergaitę ir paskui nusižudę pati save.

Policistas Coughlin patėmijo iš to namo beizmento, kur jo mergaitė buvo nužudyta, du-mus pro langą verčiantis lau-kan. Jis tuojaus įsilaužė vidun ir rado suvyniotą ryšulį beiz-mente ant pečiaus padėta, gi išviniolęs jį jis pamatė savo mergaitės kojėles ir vieną ran-kytę. Coughlin tai pamatęs vos neapalpo. Bet kol kas dar nesu-sekta tos tragijos priežastis.

TARYBA PRAŠO DUOTI EX-KAREIVAMS DARBO.

Miesto taryba anądien išleido atsišaukimą į darbdavus, kad jie bent vienam mėnesiui duotų ex-kareiviams darbą, kad šie galėtų užsidirbti bent kiek pinigų šventėms.

PAVOGĖ ŠLIUBINIUS

Plešikų vadas anądien įėjo James M. Heard'o žiedų krautuvėn, 5640 W. Lake st., ir prašė parodyti šliubinį žiedą. Kai Heard nusisuko atidaryti saug-
giją šepą, kiti du plešikai įėjo vidun ir priverė savininką į kitą kambariuką įeiti, gi jie tuom tarpu susikrovė daimon-tinių šliubinų žiedų į kšeni-us vertės \$3,000.

GAL SUMAZINS GAZO KAINAS.

Illinois prekybos komisija pranešė, kad duono kainos bus sumažintos, tik dar nebus pre-dė kaip daig.

APVOGĖ LIETUVI.

Antanas Valickis, 507 W. Taylor gatvė, parėjęs iš darbo užvakar vakare neberado savo bakso ir drabužių. Jo bakse buvo laikrodėlis vertės \$40, iš kariuomenės paliuosavimo po-pieriai, Lietuvos bonas už \$50 ir Oil and Gas kompanijos šė-ras už \$100, Trust and Saving bankos knygutė, ir pinigų 150 dol. Viso su drapanomis plėši-kai išnešė daiktų vertės \$400, be bonų ir šėrų.

Valickis pranešė Naujienų redakcijai, kad jis dovanoja viską plešikams, tik nori, kad jie sugrąžintų jam per paštą iš kariuomenės paliuosavimo popierias. Lietuvos boną, Oil and Gas kompanijos šėrą ir Trust and Saving bankos kny-gutę.

Lietuviams yra patartina pi-nigų, bei šiaip brangių daiktų baksuose nelaikyti, nes panašūs apiplėšimai labai dažnai pasi-taiko. Geriausiai pinigų reikia laikyti bankose, o ne baksuose, arba šiaip kur name.

NAUDINGAS MOTINOMS ISRADIMAS.

Emil Richoz įsitaisė lovos springsuose bevielini aparatą, kurio pagalba jis pereitą šeš-tadienio vakarą gerėjosi Audito-rijos koncerto operos melodijomis. Gi kada Richoz pano-rėjo užmigdyti savo kūdikį, jis pridėjo jam prie ausies radio-grafinį klausyklį ir tokiu būdu operos melodijomis jį užmig-dė.

NEMALONUS "JERUZOLI- MIEČIAMS" PARĖDYMAS.

Miestas išleidė parėdymą, lie-piantį vienam šimtui šešiasde-šimts aštuoniems Maxwell gat-vės pardavėjams prašalinti įjeims savo "kromelius" nuo šalgytvių ir gatvių.

SULAİKĖ CHICAGOS MILIO- NIERIŲ VOKIETIJOJE.

Albert Fuchs, Chicago mili-onieriaus sunus, išvažiavo pas savo draugus Vokietijoje be pa-sporto, dabar pranešė savo tė-vui, kad jį Vokietijos valdžia sulaikius, kol jis gaus iš Jungt. Valstijų pasportą.

6'000 KRIAUCIŲ SUSTREI- KAVO.

Chicago Cloak and Suit Ma-nufacturers ir Northwest Side Ladies' Garment Manufactur-ers asociacijų moteriškų ru-bų kriaučiai, apie šeši tūks-lančiai, ketvirtadienį susstrei-kavo. Streiko priežastis — įve-dimas darbo nuo štukų.

Susprogdino "šiaurinio žemga- lio" kavinę.

Bomba susprogdino vakar, taip vadinamą, šiaurinio žem-galio, "North Pole", kavinę, Cicero ir Chicago ave. Dalį na-mo suardė ir aplinkinių namų langus išdaužė, o šiaip tai nei vieno nesužeidė. Padėjimo bom-bos priežastis nežinoma.

TIKISI PATAPT KAPITALIS- TU.

Ponas Joseph Pampollo an-dai laimėjo \$25 vertės taip va-dinamą "Smile tikietą". Dabar jis turi apie tris šimtus tų ti-kiety ir tikisi, kad laimės ir daugiau. Anot jo, girdi, ir dar-bą nepaisąs dirbti.

DVI MERGINOS NUGALĖJO GINKLUOTUS PLEŠIKUS.

Apsiginklavęs plešikas, neg-ras, apiplėdė dvi jaunas La-Salle universiteto studentes, Miss. Mary Cullinan, 21 metų amžiaus, ir Miss. Lillian Hig-gins, 4091 S. Wells gat., ir no-rėjo jias apiplėsti, bet jos jam nepasidavė, nors ir gavo viena-jų nuo jo gerai galvon.

ATLYGINO, BET...

Kiek laiko tam atgal, Char-les Neumann, 130 North Wells gatvė, rado čeršlą su \$36,000 čekiais, notomis, ir perleidžia-mais bondsais. Jis paskelbė, kad visus atlyginimo pinigus skirs šelpimo draugijoms.

Užvakar Neumann apturėjo laišką su čekiu, sumoj \$15, nuo Albert Feigenbaum, 3104 Pal-mer skvėro. Feigenbaum savo laiške dėkojo jam už sugrąži-nimą radinio ir pranešė, kad jis siunčia jam čekį sumoj \$15, kad jis, Neumann, galėtų savo prižadus išpildyti, t. y. atlygi-nimo pinigų padalinti šelpimo draugijoms.

APIPLĖSĖ ADVOKATĄ IR MOTERĮ.

Keturi automobiliniai apsi-ginklavę plešikai apiplėdė ad-vokatą Abel Kreštkę, 940 Max-well gat. ir Mrs. Fay Archut, 1921 N. Keeler ave., ir prieša-ky pastarosios namų apiplėšė. Moteriai plešikai nuvilko gerą plosčių, gi iš advokato atėmė \$210 pinigais ir žiedą vertės \$425.

APSIGAVO BAPTISTŲ BAŽNYČIOJE.

Plešikai išnešė \$12 iš First Baptist bažnyčios beizmento saugiosios šėpos palikdami ten savo įrankių vertės \$50.

NURAUDOS KALEJIMAN.

Policijos galva, Leggett, Evanstone įvedė, taip vadina-mų, raudojimo bombų varto-jimą gaudymui piktadarių. Už-vakar buvo daroma šitų bom-bų bandymai. Bandymai nusi-sekė. Taigi sakoma, kad dabar šiomis bombomis sugauti plė-šikai nuraudą į kalėjimą, nes bombų dujos priverčia juos ver-kti.

Wilson and Co kompanijos prezidentas Thomas E. Wilson, užkviest pas save ant pietų daugiau kaip 600 vaikinių ir mergaičių, kurie yra dabar su-važiavę iš įvairių kolegijų sker-dyklų parodon.

GAL IVES NAUJĄ PARĖ- DYMĄ.

Policijos galva Fitzmorris padavė vakar niesto tarybai naujį sumanytą reikale auto-mobiliams "laisnių". Jeigu šis parėdymas leis galėn, tai kiek-vienas automobilis savininkas arba motoristas bus priver-stas gauti tam tikrą leidimą, t. y. ženklą pirm gavimo "lais-nio". Tuo parėdymu norima palengvinti policistams sugau-ti plešikus. Gi tuos leidimus (permits) išdavinės dykai.

Nuo slogų, kurios apsisėda giliai krutinėj.

VICKS VAPORUB greitai dasigauna prie kraujo sukepumui, kadangi susigeria ir gydo.

Kuomet slogos eina apsisėda giliai krutinėj, yra pavojus bronchito arba plaučių užde-gimo, nuostoliai iš algos at-žvilgio ir lešos gydytojams ir slogintojoms.

Užvis teisingiausias budas su-laikymie slogos su garuojan-čia mosčia VICKS VAPORUB. VICKS susigeria ir gydo. Ja-me randasi laiku išmėginimai patikėtinis gyduolės — kam-paras, mentholas, eukaliptas, čiobreliai ir tarputino alyva.

Lietuvių Rateliuose

Jaunieji loš dvi operetas.

P-lė Salomė Staniulitė yraMiko Petrausko. Kada p-lė Sa-nepailstanti Chicago jaunuoiliuolė Staniulitė viešėjo rytuo-vedėja ir mokintoja. Jos inkvė-se, ji tyčia buvo užvažiavus į pta "Jaunoji Birutė" po jos Bostoną, kur Mikas Petrauskas vadovystė tebegyvuoja jaunane tik buvo malonus paskolinti ir smagi, nors gerokai paau-operetę p-lei Salomei, bet ir gušl. Taip, jos dainininkai, išrodė jai tuos naujus šokus, kurie dainuodavo soprano, da-kurie šokami "Tarnaitėje", bar jau pradeda virsti į basus. Žingeidu dabar bus tuos šokus O vienok visa "Birutė" — taipamatyti scenoje musų jaunuo-
yra "Jaunoji Birutė" — laikosilių šokamus.

Nedėlioje, 4-lą gruodžio, jautatą. Dieną jau žinote — nedė-paaugusi "Jaunoji Birutė" pa-lla, 4-tą gruodžio. Vieta Hull sirodys savo paaugusiais gabu-House teatras, kampas Polk inais scenoje. Bus atlošta dvir Halsted gatvių. Pradžia 8 mokė ir "Linksmos Dienos". val. vak.

P-lė Salomė Staniulitė

Po jos vadovystė "Jaunoji Birutė" nedėloj gruodžio 4-tą dieną stato Hull Theatre, (Polk ir Halsted gatvių kampas) M. Petrausko operetę "Tarnaitė Pamokiño". P-lė Salomė yra "Jaunosios Birutės" vedėja ir inkvėpėja jau per ilgą eilę metų.

ROSELAND.

Čia pasimirė Antanas Dau-nis; jo laidotuves buvo lapkr. 28. Velionis nepriklausė vietos parapijai, bet jo giminės norėjo palaidoti, su bažnytinėmis apci-gomis, šv. Kazimiero kapuose. Vietos klebonas kun. Lapelis sutiko priimti kuną į bažnyčią, bet sužinojęs apie tai parapijos komitetas pakėlė audrą ir ne-leido. Šiaip ar taip, kunigas Lapelis čia norėjo elgtis žmoni-škai ir krikščioniškai, bet pa-pijios komitetas? Nejaugi jis manosi esąs didesnis ir už Kri-stų, kurs sakė: nesmerk, kad

pats nebūtom pasmerkias, ir: mylek savo artimą kaip pats save. — Katalikas.

NORTH SIDIE.

Šis-tas.

Čiučia-liulia, northsidiečiai, niegokit saldžiai!

Stebėtina, jau antri metai kaip progresyvos draugijos ne-įstengia nieko geresnio paren-gti kaip vien vakarus-balius. Draugijų Sąryšis, rodos, tvir-tesnis negu kada buvęs, bet ir

Tel. Monroe 2804

DR. W. F. KALISZ

Specialistas: Moterų ligos ir Chirurgija.

1145 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.

Arti St. Louis Ave.,

CHICAGO, ILL.

Specialistas Ligu

DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas

Novako Vaistinė

1724 S. Ashland Ave.

Val.: 2:30-5 ir 8:30-10 P. M.

Nedėliomis iki 2:30 P. M.

Telephone: Canal 464

Venerabilių, kraujo, odos, kroniškių, inkstų ir puslės. Elektriškas gydymas su pagal- ba X-Ray spindulių.

DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas

5100 S. Ashland Ave.

ant viršaus Banko

Val.: 1-2:30 ir 6:30-8:30 P. M.

Nedėliomis iki 2:30 P. M.

Telephone: Republic 805

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susivesk elektros dratus į savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokėdus planas suteikiamas, jei norita. Mielai apkalvina suteikiamas.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

ITALAI NORĖJO NULYN- SIUOTI ITALĄ.

Tukstančiai italų užvakar a-tėmē Nicholą Citro iš policistų ir norėjo jį prie telefono stulpo nulyneuoti. Tik dar laimė, kad laiku suspėjo daugiau policis-tų atvažiuoti ir auką nuo įsi-karsčiavusios minios apginti. Citro yra įtariamasis John Petro-ne užmušime ir Anthony Du-rante sužeidime.

VĖL PAKLIUVO DVIDE- SIMTS.

Užvakar Federaliniame teis-me nuteista vėl dvidešimts as-menų užsimokėti pabaudos nuo \$5 iki \$100 už vartojimą arba darymą munšainės. Pas vieną buvo rasta tikslai vieną unciją dektinės; tai jam užte-ko tikslai \$5.

SUGAVO PLEŠIKĄ.

Trys negrai plešikai apstojo R. A. Dickerhoff, 216 16-tos gatvės ir jį apiplėšė. Tuo tar-pu praeiviai žmonės tai patė-mijo ir pradėjo plešikus vytis. Du jų pabėgo, gi vienas pakliu-vo ir, sakb, gavo gerai į kailį. Paskui liko suareštuotas.

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

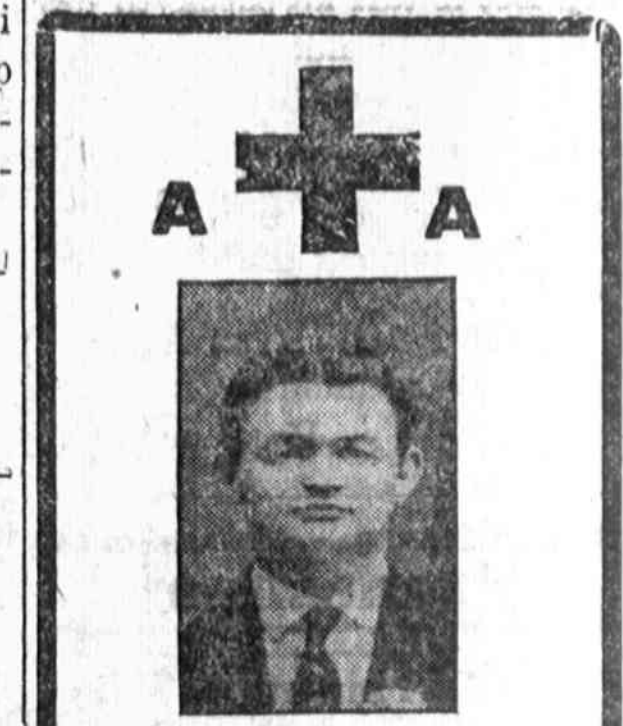
Pinigus iš Rockfordo Lietuvon galima tiesiai siųsti per S. J. Petraus-
ską, Rockford Real Es-tate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pa-siunčiami Lietuvon grei-čiausiu būdu ir už pin-gų siuntimą pilnai ats-a-koma.

Siųskite pinigus Lie-tuvon per

J.S.Petrauskas

809 So. Main Str.
Rockford, Ill.

GASPARAS PUTRIUS

Palaidotas Lapkrėžio 28 d., 1921, ant šv. Kazimiero kapinių. Amerikoj išgyveno 15 metų; ve-dęs 10 metų, turėjo 35 metus. Velionis patjo Kauno rėd, Ma-želikių apskr., Keidų kaimo, Ak-menės parapijos. Paliko Ameri-koje 2 pusbrolius ir vieną pusse-
sėrę; Lietuvoj 4 brolius ir 5 se-
sėris.

Šiuomi tariau žirdingą ažiū vi-siems dalyvavusiems laidotuvė-se, kaip suteikiami paskutinįjį patarnavimą. Lai buna jam len-gva ši Amerikos žemėlė. Iš-
kės vyrelė šaltaj svetimoj šale-lėj. Nuliudus moteris
Rozalija Putrienė.

KRUPA

Prašalina į 15 minučių be vėmimo! Glesco išmeta smaugiančią gličią me-degą iš visos sistemos. Nelaik pra-ci-nant krupo! Jis užpuola viduraktyb be persėjimo ir be pasigallėjimo. Bu-
kit visuomet prisirengę ir turėkit Glesco ant rankų. Vartojamas per 35 metus milijonų motinų. Pardavojamas visose vaistinėse už 50c butelis, bet kaip gali pamieruoti dalyko vertę kuris gali išgelbėti gyvastį?

**Dr. Drake's
GLESSCO**

For Coughs, Colds and Croup

Musų Moterims.

Moterims suknia 1187

1187

Labai pritinkanti yra ši lygi sukni iš minkšto šilko. Galima šonus išsiuvinėti, kaip rodo pavyzdys.

Šiai sukni pavyzdys No. 1187 sukniptas mioros 36 iki 44 colių per krutinę, 36 colių sukni reikia 4 1/2 jardo 36 col. materijos ir 1 1/2 jardo brzu apikaklės ir rankovgaliams.

Norint gauti tokias sukni sukirpti ir pasiūti pavyzdį, prašom iškirsti žemiau paduotą blankutę, pažymėti mierą, parasyti savo vardą, pavardę ir ados adresą ir įdėti į konvertą kartu su 15 centų (pašto ženklais ar pinigais) atsūstyti mums šiaip užadresavus: NAUJIENOS PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėti 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. 1180.

Mieros colių per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir Valst.)

(Apgarsinimai)

PRANEŠIMAS

Zinomas roselandiečiams.

Aptiekorius St. Vilimavičius pagrįžto senesni iš Lietuvos, kur svečiavosi apie trejetą mėnesių. Daug žingeidžių žinių papasakojo apie įgytus išpuodius Lietuvoje. Bet ir turi ką pasakyti, nes aplankė visus didesnius miestus ir kalbėjo su aukštais Lietuvos valdininkais. Norėdami žinių apie Lietuvą, p. S. Vilimavičius, kviečia Lietuvius užėiti į jo aptieką:

10646 So. Michigan Ave.,
Tel.: Pullman 652
Roseland, Ill.

Pranešimai

Liet. Darbininkų Tarybos Konferencija.

Chicago Lietuvos Darbininkų Tarybos konferencija įvyks nedėlio, Gruodžio 11 dieną, 10 val. ryto, Mėdažio svetainėje, 2242 West 23 Place.

Draugijos ir kuopos priklausanti arba norinčios priklausyti Ch. L. D. Tarybai, malonėkite išrinkti atstovus į konferenciją (po vieną atstovą nuo kiekvieno 50 narių arba dalies) ir prisidėti prie to didelio judėjimo, kuriam vadovauja Lietuvos Darbininkų Taryba.

Ch. L. D. T. Pildomasai Komitetas,

Bridgeport. — Illinois Lietuvos Pašalpos Klubas priešmetinis susirinkimas bus šėštadienį, gruodžio 3, 7:30 v. v. paprastoj salėje, 3301 So. Morgan g-vė. Bus rinkimas valdybos atėinantiems metams, taip pat daug kitų svarbių reikalų — del statymo Lietuvių Svetainės, del baltaus atėinanti ssausio mėn. ir tt. Visi nariai kviečiami susirinkti.

Pirm. Ant. Bugailiškis
Nut. Rašt. J. Lazauskas.SKAITYKIT IR PLATINKIT
"NAUJIENAS"

PRANEŠIMAI

Local 269 A. C. W. of A. svarbus susirinkimas įvyks penktadienį, Gruodžio 2 d., 1564 N. Robey St., Unijos svet. Bus renkama Lokalo valdyba atėinantiems metams, taip pat bus nominacija į Joint Board Managerių, Kasierių ir Business agentus. Labai svarbu kiekvienam nariui atsilankyti. — Sekr. P. Chapas.

Jaunosios Birutės Choro repeticijos bus sekandiose vietose:
Ketverge, 7-tą val. Mark White Sq. Pėnyčioj, 7-tą val. Raymond Chapel.

Subatoj, 2 val. po pietų, Raymond Chapel.
Reikia, kad visi lošėjai ir choristai susirinktų repeticioms, kad prisidėtų vakarui gruodžio 4-tą kuogeraičiai. — Sekretorė.

Jaunosios Birutės Vaikų Choras stato scenon du muzikos vėkalu: "Tarnauti pamokė" ir "Linksmos Dienos". Gruodžio 4-tą, 8-tą val. vakare, Hull House Theatre. Tikimės, kad publika, kuri interesuojasi vaikų lavinimo reikalu, nepamirs atsilankyti. — Sekretorė.

Repeticijos vėkalu "Dvi seseris" įvyks pėnyčioj, gruodžio 2 d., 7:30 v. v., Mėdažio svet. Visi lošėjai malonėkite pribūti į lauką. — Pirmyn Choras.

Roseland. — R. L. D. S. S. Bendrovės priešmetinis visų šėrininkų susirinkimas įvyks gruodžio 5 d., 7:30 val. vak., J. Stančiko svet., 205 E. 115th St. Bus direktyjos rinkimas ir svetainės pirmo komisijos raportas. Visi šėrininkai malonėsite dalyvauti. — Direktyja.

Roseland. — S. L. A. 139 kp. priešmetinis susirinkimas bus laikomas šėštadienį, gruod. 3, 7:30 v. v. Aušros kambariuose, 10900 S. Michigan av. Kiekvienas narys kviečiamas atėiti ir užsimokėti užvilktais mokėstis. Taip pat bus renkama valdyba atėinantiems metams. — Fin. Sekr. P. Rožanskas.

Tolleston, Ind. — S. L. A. 284 kp. metinis susirinkimas įvyks sekandienį, gruod. 4, 2 v. po pietų, A. Karoso salėje, 1520 Grant St. — Visi nariai malonėdami atsilankyti, yra svarbių reikalų. Bus renkama nauja kuopos valdyba atėinantiems metams. Už neatsilankymą bausmė sulys konstitucijos dėsniams. — Fin. rašt. A. Nanartonis.

Kenosha, Wis. — S. L. A. 212 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks sekandienį, gruodžio 4 d., Skelitzo svet., Milwaukee Ave. Pradžią 12 v. dieną. Nariai būtini turite atsilankyti, nes bus rinkimas valdybos 1922. Kurie nebusite turėsite bausmę. Taip pat nauji, kurie norite įstoti, atėiti. — Rašt. J. Marcinkevičius.

S. A. L. Ex-kareivių Centro susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 2 d., 3 v. v. ex-kareivių knygne, 4603 S. Marshall Ave. Visi kuopos atstovai ir komisijai nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų, kurie turi būti užbaigti šėme susirinkime. — Centro Valdyba.

Liet. Moks. Sus. Am. 2 kp. laikys savo susirinkimą šėštadienį, gruod. 3 d., Raymond Chapel svetainėje, 816 W. 31 gat. Kviečia visus narius skaitlingai susirinkti. — Komitetas.

Debatų bus laikomi tarp L. M. S. A. 2 kp. ir A. L. D. L. D. 19 kp. tėmoj: "Ar reikalingas bolšėvizmas Lietuvoje?" Debatai bus gruod. 6 d. šiu metu, Mėdažio svetainėje, 2244 W. 23rd Pl. Pradžią 7:30 v. v. Kurie nori turėti geras sėdynes, malonėsite atėiti į debatus anksti. — Komitetas.

North Side. — Utarninkais ir subatomis, nuo 3 iki 8 v. v. Liuosybės Svetainėje, 1822 Wabansia Ave., muzikos mokytojas Vl. Voronec duoda emulio lektijas vaikams. Subatomis gū nuo 1 iki 4 val. kviečiami atvykti vaikai, griežiantieji koku nors instrumentu, kad sudarius vaikų orkestrą. — S. D.

Burnside. — Apėvėtos ir Dailės Djos priešmetinis susirinkimas įvyks subatoj, gruod. 3, 7:30 v. v. salėje 1036 E. 93rd St. Visi nariai atsilankyti, nes bus renkama valdyba atėinantiems metams. Atėiveskit ir naujų draugų, kol dar įstojimas tik pusė paprasto įstojimo mokesnio. — Rašt. J. Šinkunas.

Birutėčių domei. — Ketvergo vakare įvyksta repeticija Mark White Square Parko svet. Nepamirškite, kad rengiamės koncertui, Gruodžio 11, Am. Boh. svet. Visi malonėkite būti. Dar yra atsiustas laiškas nuo komp. St. Šimkaus — gana svarbus. Greitai jis bus Chicagoje. Nauji nariai yra kviečiami. — Valdyba.

Liet. Mot. Pašalpinis Klubas rengia rėnkdarbių ir namie gamintų vėgių bazarą, kuris įvyks gruodžio 4-tą d., Mėdos svetainėje, 32 ir Halsted gatvė. Pradžią 6 val. vak. Įžangą ypatai 35c. — Kviečia Komitetas.

Indiana Harbor, Ind. — Lietuvos Draugijų Bendras Komitetas Rusijos badaujančiams šėlpti ruošia masinį susirinkimą gruodžio 4, 2 v. po pietų, Ivanovo salėje, 2101 — 187th St. Bus kalbama, koku būdu būtų geriau šėlpti badaujančius. — Raštinkas.

North Side. — S. L. A. 226 kuopos susirinkimas bus laikomas sekandienį, gruodžio 4 d., 2 val. po pietų, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Draugys ir draugai malonėkite būtini susirinkti visi, nes yra svarbių reikalų, be to ir valdybos rinkimas atėinantiems metams. — Kp. Rašt. K. Markus.

Indiana Harbor. — S. L. A. 185 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks sekandienį, gruod. 4, 1 valanda po pietų. Visi nariai turi būti susirinkimui, nes turime rinkti naują valdybą sekantiems metams. — P. S. Rindokas, 8930 Elm St.

PRANEŠIMAI

Racine, Wis. — S. L. A. 100 kp. laikys priešmetinį susirinkimą gruodžio 4 d., 2 val. po pietų, Union Hall. Visus narius kviečiame atsilankyti. — Valdyba.

Cicero. — Lietuvos Raudonos Rožės Pašalpinio Klubas pusmetinis susirinkimas bus gruodžio 2 d., 7:30 v. vak., Meff svet., 1500 S. 49th Ave. Malonėkit visi nariai atėiti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Atėiveskit ir naujų draugų. — Sekr. K. Jurionas.

T. M. D. 27 kp. priešmetinis susirinkimas įvyks sekandienį, gruodžio 4 d., 4 val. po pietų. Visi nariai privalo būtini susirinkti paskirtu laiku, nes bus renkama valdyba sekantiems metams. — J. Vaišvilas, Sekr.

Local 269 Lietuvos A. C. W. of A. tarpusavio lavinimas sezonas prasidės su šiuo sekandieniu, t. y. gruodžio 4 d., kas sekandienis, 2 valanda po pietų, Unijos Svetainėje, 1564 N. Robey St. Kviečiame skaitlingai lankyti. — Lav. Komitetas.

Lietuvos Dukterų Draugija stato scenoj keturių veiksmų dramą "Kryžius" sekandienį, Sausio 8, 1922, Mėdažio salėje. Visas spektaklio pelnas skiriamas Rusijos badaujančioms. Pradėme kitų progresyvių draugų tą dieną nerengti vakarų, kad vieni kitiems nepakenktume. — Komitetas.

S. L. A. 36 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 4, 1921, "Aušros" svet., 3001 S. Halsted St., kaip 1 val. p. p. Pradėme narių nesėdėti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti bei naujos valdybos rinkimas. — Sekretorė.

Liet. Moterų Drjos "Apėvėta" priešmetinis susirinkimas įvyks sekandienį, gruodžio 4 d., 1 val. po pietų, Mark White Sq. parko svet., 30 ir Halsted St. Visos narės susirinkti laiku, nes yra daug svarbių reikalų ir bus renkama valdyba sekantiems metams. — Sekretorė.

Chicago Lietuvos Darbininkų Tarybos Pildomojo Komiteto posėdis įvyks penktadienį, gruodžio 5, 8 val. vak. Naujienų name. Yra daug svarbių dalykų aptarti del atėinantių konferencijos, užtat visi komiteto nariai malonėkit atvykti paskirtu laiku. Kviečiami ir Centralinio Komiteto nariai dalyvauti šėme posėdyje. — J. F. Vilis, Sekr.

ASMENŲ JIESKOJIMAI

JIESKAU BROLIO, JONO PALAPAI, mėdaži atsiųskite. Kas praneš kur jis yra gaus \$10.00 dovana. PETRAS PALAPAI, 321 Bank Street, Waterbury, Conn.

JIESKAU BROLIŲ, Jono ir Antano Lileikių, Janapolio parapijos, Baltilinkų kaimo. Pirmiaus gyvenvo vakarinės valstijos. Turu suve uke ir yra svarbus reikalas į jus broliai. Patys arba kas žinote, mėdaži pranešit. LEONAS LILEIKIS, McNaughton, Wis.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU apėivedimui merginos be skirtumo. Esu 26 m. Malonėkite atsiųskite ir su pirmu laišku prisistūti paveikslą. Atsakymą duosiu kiekvienai ir pėveikslą grąžinsiu. G. B., P. O. Box 44, Neopit, Wis.

SIULYMAI KAMBARIŲ.

ANT RENDOS kambaris del vieno vaiko: garu šildomas, elektro švieša, maudynė, telefonas ir kitos vėgidos. Atsiųskite: S. J. LAURINAITIS, 3252 So. Halsted St. 3 lubos iš priekio. Tel.: Yards 3004.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS BARBER SHOP: yra 4 kambariai pragyvenimui ir maudynė nuo daug metų gyvoja. Pirtimaudynė nėra būtinas reikalas rendavoj nemori — gali rendavot barberne ir kambariu, bus per barberne turi eiti į pirtį. Atsiųskite: 1109 Madison St., Gary, Ind.

JIESKO DARBO

PIRMOS KLESOS BARBERIS jiesko nuolatinio darbo vakarais ir subatomis. Atsiųskite tarp 8 ir 9 val. vakare. Tel.: Lafayette 6078.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA ŠEIMYNNINKĖ mergina ar našlė prie namų darbo. Lengvas ir pastovus darbas, geras mokėstis. Atsiųskite: OREMUS CHEMICAL LABORATORY, 1718 So. Halsted St.

REIKALINGA NE JAUNA mergina arba moteris abelnam namų darbai. Gera mokėstis, mažė šėimyna. Kreipkitės: 4630 So. Ashland Ave. Room 1

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MOTERIS ar mergina reikalinga antukės atlikti namų darbą. Uke netoli nuo miesto, prie pat gatvėkarių; elektra stuboj ir visoki parankumai. Darbas lengvas, trims ypatomis valgi pagaminti ir keturių kambarių stubą apžiūrėti. Atsiųskite ant žėmiu minėto antrašo: A. Wernells, 3031 So. Union Ave., nuo 6—9 vak.

REIKIA PATYRUSIŲ MOTERŲ sortavimui popieri. Neprietyrė neatsiųskite. Gera algė, nuolatinis darbas.

GUMBINSKY BROS. CO., 2261 S. Union Ave.

REIKIA MOTERS PRIŽIURėjimui dviejų mergaičių — viena 6 metų, kita 7 metų. Geras kambaris, valgis ir užmokėstis. Antanas Šakinis, 3406 So. Union Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VAIKŲ

REIKIA GERO KRIAUCIAUS, kuris turi gėrą patyrimą savo amate — kirpti patterns. Su mažai pinigų, gali būti partneriu. MARTIN NAUYOK, 2342 W. Roosevelt Rd.

REIKIA CABINET DIRBEJŲ aptimavimui phonograph. Prietyrė tame darbe, gali turėti nuolatinę algę su gėrą apmokėjimu. Taipgi užbaigė ir palėšinojtu. PORT DEARBORN FURNITURE CO. 2331 Ogden Ave., arti 12-tos gatvės.

REIKIA 5 LIETUVIŲ VYRŲ, katrie yra apėipažinę Chicagoj, ir nori išsimokyti gėrą darbą. Pripatė prie šito darbo gali uždirbti \$50 ir daugiau į savaitę. Atsiųskite: WM. H. NOVEK, Room 849, 1st National Bank Bldg., 68 W. Monroe St. Nuo 9 A. M. iki 8 P. M.

ŠIAUFERIŲ REIKIA ISTOJIMUI musu didėlį Taxi Companion. Uždarbis \$150 į savaitę. Nuolatinis darbas. Išmokinsime visko. \$400 kapitala reikalinga. Pinigai apsaugoti. Kreipkitės šėdien, 82 W. Washington St., Room 525.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BUCERNE IR grosernė lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastis, savininkas turi kitą biznį. Biznis cash. 2241 W. 21st St.

ŠTAI yra gėra ir naudinga progė, pardavimui grosernė, kurioje parduoda visoki gėrimai, cigaretai, tabakas, saldainiai ir kitoki smulkesni dailkai. Parduosiu trumpu laiku, nes savininkas nerimėta ant vietos. Parduosiu pigiai, — \$500. Atsiųskite: 3343 So. Morgan St.

PARDAVIMUI GROSERNE ir bučernė, visokių tautų kolonijoj. Gražioj vietoj, biznis cash. Turi but parduota trumpu laiku. 3965 Archer Ave.

PARDAVIMUI GROSERNE labai puikioj lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Pardavimo priežastis, patirsite ant vietos. 4422 So. Honore St. Tel.: Lafayette 2599.

EXTRA
Pardavimui bučernė ir grosernė, su namu arba be namo, už pusę praiso, negu yra vertas namas arba biznis. Taipgi priimsime į mainus; namo, lotę arba automobilij. Pardavimo priežastis yra gana svarbi, kurią sužinosite ant vietos. 4602 So. Rockwell St.

PARDAVIMUI BUCERNE ir grosernė geroj vietoj. Gėro-biznio reikalingai, atsiųskite greitai. Parduosiu pigiai. Krautuvė randasi 3307 Wallace St. Pardavimo priežastis — liga. Kreipkitės: GEO. LOBIKIS, 828 W. 34th St. First floor

PARDAVIMUI BUCERNE IR grosernė. Biznis išdirbtas, parduosiu pigiai ir greitai, nes išvažiuoju į Lietuvą. Atsiųskite: 3537 So. Wallace St.

PARDAVIMUI SEPTYNIŲ KAMBARIŲ rėnkandai kaip paaukaujame, jei pirkstis tuojas: 3 kaurai, odos ir velouro gyvenamajam kambariui setai; lovos, lovos, grindų pastatoma lempa, grojklis pianas, fotografaph ir tt. 4959 Prairie Ave. Apt. 1.

PARDAVIMUI AUTO-mobilijus, Reo, šėsių pasažierių. Gerame stovyje; inžinas naujas. Pigiai. 634 W. 35th St.

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BUCERNE ir grosernė arba mainysiu ant automobilio. 4 kambariai pragyvenimui, renda pigi, biznis išdirbtas per daug metų; apgyventa lietuvių ir kitų tautų. Turi but parduota į trumpą laiką. Priežastis — einu į kitą biznį. J. K. Torozas, 4618 So. Wood St.

EXTRA! Pardavimui salionas, arba mainysiu ant kitokio bizno — grosernė, bučernė arba namo. Salionas randasi geroj vietoj, prie boulevardo, visokių tautų apgyventa, daugiausia ruskių. Pardavimo priežastis, einu į kitą biznį. Kreipkitės 292 W. Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI SALIUNAS geroj vietoj, maišytų tautų apgyventa. Biznis nuo senai išdirbtas. Parduosiu pigiai. Pardavimo priežastis patirsite ant vietos. 2235 W. 22nd St.

PARDAVIMUI SALIUNAS su namu arba be namo, gėra vieta, biznis išdirbtas. Turi buti parduota greitai, nes apėidžiū šią šalį. Atsiųskite: Andrius Sobej, 1338 S. Miller St.

PARDAVIMUI salionas lietuvių ir lenkų apgyventoj kolonijoj, arti dirbtuvių. Biznis išdirbtas per 35 metus. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. 357 E. 115th St.

BARGENAS DEL LIGOS. PARDAVIMUI SALIUNAS GEROJ vietoj, ant 5 metų listas, 4 kambariai del pagyvenimo; rendos \$30.00 ant mėnesio. Atsiųskite: 3759 S. Wallace Str.

DIDZIAUSIS BARGENAS. PASINAUDOK progą. Pardavimui salionas su namu arba priimsiu į mainus; namo, lotę, bučernė arba kitokį biznį ar automobilij. Pardavimo priežastis sužinosite ant vietos. Atsiųskite: A. GRIGAS, 3114 So. Halsted St.

PARDAVIMUI SALIUNAS geras biznis, geroj vietoj, netoli nuo White City Parko. Parduoda pigiai. Priežastis pardavimo patirsit ant vietos. 503 E. 63rd St.

PARDAVIMUI SALIUNAS su visais rakandais ir įtaisymais. Biznis išdirbtas. Parduosiu pigiai. Atsiųskite: 3749 So. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas. Gėra vieta, biznis išdirbtas per 20 metų, visokių tautų apgyventa. Taipgi yra 9 kambariai pragyvenimui. Pardavimo priežastis patirsite ant vietos. 1436 So. Morgan St.

PARDAVIMUI SALIUNAS geroj vietoj, biznis išdirbtas. Atsiųskite: 1614 W. 46th St.

RAKANDAI

PARDAVIMUI 3 KAMBARIŲ rėnkandai beveik nauji. Parduosiu pigiai, nes važiuoju į Lietuvą. Atsiųskite: Walter Rekasius, 715 West 16th St., iš užpakalio, 1-mos lubos. Galima matyti kasdien nuo 5 iki 9, subatomis visą dieną.

RAKANDŲ BARGENAS
Jauna pora priversta parduoti savo 5 kambarių rakandus ant syk ar atėiskai už gėrą pasiulymą. Vėliausios mados šėklyčiai setas, valgomos, miegamosj kambarių setai, velveto kaurai, ant grindų pastatoma lempa, davenport, rankomis malevoti paveikslai ir tt. Taipgi didėlis dubetais val springa phonographas, su rėnkandais ir dailmanto adata ir gražiausis grojklis pianas, ukelele pridėdama, modelio 1921 su roliams šėpute ir ant 10 metų garantuotumas. Nepraėiskit šio bargeno. Rezidencija 1922 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI SEPTYNIŲ KAMBARIŲ rėnkandai kaip paaukaujame, jei pirkstis tuojas: 3 kaurai, odos ir velouro gyvenamajam kambariui setai; lovos, lovos, grindų pastatoma lempa, grojklis pianas, fotografaph ir tt. 4959 Prairie Ave. Apt. 1.

PARDAVIMUI AUTO-mobilijus, Reo, šėsių pasažierių. Gerame stovyje; inžinas naujas. Pigiai. 634 W. 35th St.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

PARDAVIMUI 5 KAMBARIŲ medinis namelis, 508 W. 33rd Pl. Gatvės ištaisyti ir apmokėtos. Kaina \$2,400. Imokėt \$500 cash, likusius kaip rendą. W. H. BRINKMAN, 8688 Vincennes Road

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI 3135 W. 40th Pl., beveik naujas murinis namas 3 pagyvenimui po 4 kambarius. Viskas ištaisyta pagal šios mados ir točias lotas šalia namo. Kaina \$8,